

NOVIČE

Glasilo Socialistične
zveze delovnega ljud-
stva občin
Kočevje in Ribnica

Izdaja CZP »Kočevski tisk« Kočevje.
Urejuje uredniški odbor. Odgovorni
urednik France Grivec. Uredništvo in
uprava: Kočevje, Ljubljanska 14/a. Te-
lefon uprave in uredništva 389. Letna
naročnina 800 din, polletna 400 din in
jo je treba plačati vnaprej. Za ino-
zemstvo 2000 din oziroma 3 ameriške
dolarje. Tekoči račun 600-27-1-265 pri
NB podružnica Kočevje

Leto VIII. - št. 29

KOČEVJE, 12. julija 1963

Cena 20 din

Nič nas ne odvrne od naše poti

(Tito na prvem zasedanju
1955. letne skupščine, ko so
bili prisotni izvoljeni in pred-
sedniki terbiške).

— Naša država je morala v svo-
jem razvoju premagovati težave
vojne; imela smo mnogo napak
in slabosti. V nevarnih preteklosti
smo spoznali vire te slabosti, ki
so večji del izhajali iz raznih sub-
jektivnih napak ter negativno
vplivali na nas razvoj in na druž-
bene odnose nasproti. Toda te
slabosti smo v zelo kratkem času
večinoma premagali in dosega-
zares venke rezultate ne samo v
materiamem, marveč tudi v mo-
ralno-politnem pogledu. To nam
je omogočilo, da smo nitro pre-
magali obstoječe težave in da na-
daljujemo pospešen razvoj naše
skupnosti. Ne smemo se ustaviti
pri doseženih rezultatih. Smemo
moramo nadaljevati nase pot,
ker je se mnogo stvari, ki jih do-
mo morali popraviti in izboljša-
ti. To tudi pričakujejo od nas
naši delovni ljudje, ki vedo, da v
tako kratkem razdobju zlasti v
materiamem pogledu nismo mo-
gli storiti mnogo več. V nasled-
njem obdobju izpolnjevanja druž-
benega plana moramo to stalno
upostevati in storiti vse, da do
nas delovni človek zares cuti, da
tudi v skladu z določbami ustave
skrbimo predvsem zanj.

— Seveda se marsikaj potre-
bujemo. Toda že zdaj lanko
zmanjšamo tempo investicijskih
naložb, da bi več dali za zbolj-
šanje življenjskega standarda de-
lovnih ljudi. To pa ne pomeni,
da moramo zmanjšati tudi aku-
mulacijo. Nasprotno, ko zboljšu-
jemo življenjski standard, imamo
vso pravico zantevati tudi pove-
čanje produktivnosti dela, kajti
zboljšanje življenjskega standar-
da je pogojeno s povečanjem pro-
duktivnosti, z boljšo organizacijo
dela, z racionalnejšim izkorišča-
njem proizvodnih sredstev, s
pravilnejšo razdelitvijo in orga-
nizacijo proizvodnje, z izkorišča-
njem raznih rezerv itd. Prav tu
so velike možnosti naših mater-
ialnih virov, tudi tistih, ki so zdaj
še zamrzjeni, ne spričo objek-
tivnih, marveč subjektivnih slab-
osti in napak.

— Menim, da se zdaj vsi strin-
jamo s tem, da je stimuliranje
proizvajavcev glavna gibalna si-
la za povečanje produktivnosti

dela in tako moramo tudi rav-
nati, če hočemo, da se bodo pro-
izvajalci zavedali, da je poveča-
nje produktivnosti dela glavni
materialni vir za zboljšanje nji-
hovega življenjskega standarda.
Mi zelo pogosto ponavljamo, da
je produktivnost dela v večini
naših podjetij znatno pod pov-
prečjem evropske ravni. To drži,
toda moramo priznati, da je pri
nas tudi nagrajevanje pod evrop-
sko ravni. Menim, da te razli-
ke lahko naglo odpravimo, če bo-
mo storili vse potrebne ukrepe,
ki sem jih prej navedel, pa tudi
druge.

— Nekatera naša podjetja so
že organizirala svoje delo na pod-
lagi dohodka in to je rodilo zelo
dobre rezultate, ker je začela pro-
duktivnost dela naraščati. Da pa
bi se to čimbolj razmahnilo, mo-
ramo čimprej popraviti posamez-
ne instrumente, ki zdaj še zavir-
ajo.

◆ (Konec na 2. str.)

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE RIBNICA

Povprečna realizacija

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica, ki je bila 5. julija,
sta oba zbora obravnavala izvrševanje plana v prvih petih mesecih
letos. Prav tako sta oba zbora izvolila zborove odborniške komi-
sije, potrdila predsednike in člane svetov, imenovala predsednike
in člane upravnih komisij, kakor tudi razrešila in imenovala no-
vega upravnika Zdravstvenega doma Ribnica, kmetijskega inšpek-
torja in začasnega direktorja GP Gradbenik. Sprejeli so tudi pred-
log o uvedbi občiske doklade od kmetijstva, samostojnih poklicev,
premoženj in stavb ter sklep o določitvi panog in višini dodat-
nega prispevka delovnih organizacij za zdravstveno zavarovanje.

SKORAJ POVSOD DOLOČEN NAPREDEK, VENDAR...

Proizvodnja v prvih petih me-
secih je skoraj pri vseh delavnih
organizacijah na območju ribni-
ške občine naredila določen na-
predek v primerjavi z istim ob-
dobjem lani. Realizacija najpo-
membnejših delavnih organizacij
je porasla od milijarde 670 mili-
jonov, na milijardo 813 mili-
jonov, kar predstavlja povečanje
realizacije za 8,7%.

Kljub temu pa rezultat ni za-
dovoljiv, saj je dinamika gospo-
darstva pod pričakovanjem. Zlasti
negativno je, da gospodarske
organizacije niso uspeli obdržati
nivo proizvodnje zadnjih mesecev
lanskega leta tudi v prvih mese-
cih letos. Če bi imeli enakomerno
proizvodnjo, bi morali v petih

TEMNI
ROVI
POD
ZEMLJO

Foto: F. Brus

okrajnim povprečjem.

Najbolj zaskrbljujoče stanje je
pri največjem podjetju v občini,
pri Inlesu, ki je izpolnil plan le
33,9%. Na tako slabo realizacijo
so vplivale vremenske neprilike v
zimskih mesecih, ki so onemogo-
čile reden dovoz hlodovine. Pod-
jetje ima tudi težave s prodajo iz-
delkov, zaradi pomanjkanja vago-
nov in otežkočenega cestnega pro-
meta. Dejstvo pa je, da podjetje
tudi v obdobju april - maj ni
doseglo planskega mesečnega pov-
prečja.

◆ (Konec na 2. str.)

Patrola rezervnih oficirjev in podoficirjev

V počastitev dneva »Borcev« 4.
7. je kočevska mestna organiza-
cija rezervnih oficirjev in podofi-
cirjev organizirala s svojimi člani
pohod po karti in kompasu.

Pri cilju se je zbrala sicer
manjša skupina članov te organi-
zacije, katero je vodil tov. Rudi
Orel. Cilj je bil čitanje karte ter
spoznavanje terena po njej.

Patrola je svojo nalogo opravila

zelo dobro in so bili vsi prisotni
zelo zainteresirani za čimboljši
uspeh.

Končna ocena vodje je bila, da
so udeleženci usposobljeni za
opravljanje podobnih in težjih
nalog. Pohvalil je tudi lep tovari-
ški odnos. Udeleženci pa so izra-
žili željo, da bi podobne prak-
tične pohode izvajali tudi v pri-
hodnje.

Povprečna realizacija

◆ Nadalj. s 1. str.

KOMAJ 14 DNI PROIZVODNJE

Opekarna Ribnica izkazuje v prvih petih mesecih realizirano

Nič nas ne odvrne

◆ Nadalj. s 1. str.

rajo ta proces. Temu problemu moramo čimprej posvetiti vso pozornost, ker je z njim tesno povezano nadaljnje razvijanje iniciative ter stimuliranje proizvajavcev in delovnih kolektivov. Izpeljan do kraja bi takšen sistem nagrajevanja še povečal delovno vnetje milijonov naših delovnih ljudi in še bolj pospešil ves naš razvoj.

— Popraviti je treba tudi davčni sistem, ker nekateri davki zajemajo tudi racionalizacijo, s tem pa destimulirajo tiste gospodarske organizacije in proizvajavce, ki z racionalizacijo in drugim dosegajo lepe uspehe.

— So ljudje, ki še vedno mislijo, če kako podjetje ali proizvajavec z naglo racionalizacijo in dobro organizacijo, varčevanjem in drugim več zasluži, da bi mu morali tem več vzeti, da bi dosegli nekakšno uravnilovko ne glede na produktivnost dela. Takšni ukrepi in gledišča niso v skladu z našimi načeli nagrajevanja po delu. Naravno je, da ima to potem na drugi strani zelo škodljive posledice. Razumljivo je tudi to, da se ne moremo strinjati s tem, da bi se v osebnih dohodek pretakalo tisto, kar ni rezultat dela posameznikov, marveč se pridobiva z navijanjem cen ali na podoben način...

POPRAVEK

V zadnji številki se nam je v poročilu o seji občinske skupščine Kočevje vrnila neljuba pomota, ko smo zapisali, da je bil razrešen kot predsednik zbora del. skupnosti ing. Šaubah in izvoljen za podpredsednika skupščine. Dejansko je o tem razpravljala komisija za volitve in imenovanja, na seji skupščine pa tega niso obravnavali. Tudi za predsednika sveta za komunalne zadeve ni bila izvoljena Julka Rojc, ampak Venio Dougan.

proizvodnjo v vrednosti 3 milijone dinarjev, kar predstavlja samo 5,9% letnega plana. Potrebno je poudariti, da teče proizvodnja zaradi slabih vremenskih razmer komaj 14 dni in zato prvi proizvodni rezultati niso negativni.

Nizko realizacijo plana izkazuje tudi trgovsko podjetje Jelka, vendar pa po izkušnjah sodec, se bo situacija v drugi polovici leta znatno popravila.

KOVINARJI DOBRO

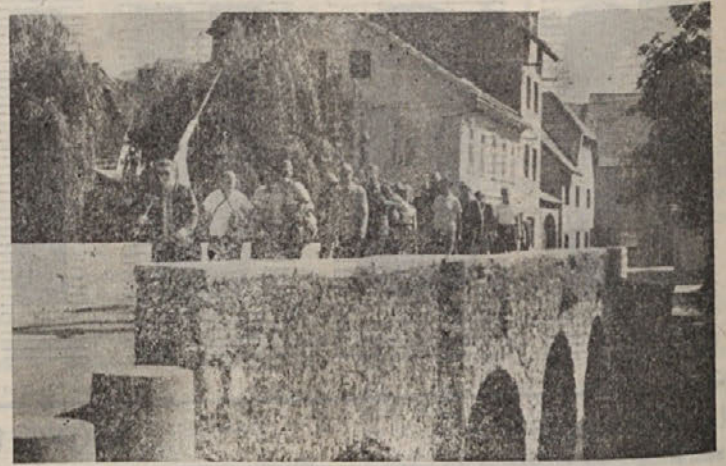
Kovinsko podjetje Ribnica je v tem obdobju že realiziralo 59,3% proizvodnega plana. Podjetje si je znalo z dobrim prilagajanjem tržni situaciji zagotoviti nemoteno prodajo svojih izdelkov. Vendar pa jim bo uspelo doseči se boljše uspehe z odpravo zastarelih delovnih sredstev ter uvedbo dveh ali celo treh kompletnih izmen.

Tudi obrtno podjetje Pletilnica žičnih mrež v Sadržici je doseglo v petih mesecih polletno proizvodnjo. Z vztrajnim delom jim je uspelo, da so osvojili trg in povečali proizvodnjo do maksimalne možnosti.

Oba zbora sta po poročilu o realizaciji plana ugotovila, da bi bilo potrebno podrobno analizirati, kako so si posamezna podjetja zastavila plan. To bi bilo zlasti potrebno pri podjetjih, ki niso dosegla plana. Bolj podrobne rezultate pa bo dala polletna realizacija.

Na seji so imenovali tudi več komisij in svetov: komisijo za volitve in imenovanja, komisijo za pospeševanje delavskega in družbenega samoupravljanja, komisijo za prošnje in pritožbe ter odborniške komisije občinskega zbora: mandatno-immunitetno, komisijo za gospodarstvo, komisijo za družbeni nadzor, komisijo za predpise, svet za splošno upravo in notranje zadeve, svet za družbeni plan in finance, svet za delo, svet za industrijo in obrt, svet za kmetijstvo in gozdarstvo, svet za blagovni promet, gostinstvo in turizem, svet za stanovanjske zadeve, svet za komunalne zadeve in urbanizem, svet za šolstvo, kulturo in telesno vzgojo ter svet za socialno skrbstvo in varstvo družine.

Odborniška komisija občinske skupščine je izvolila tudi člane in predsednike sledečih komisij: komisijo za razrez lesa in izdajanje

PARTIZANSKI POHOD STUDENTOV — 29. in 30. junija, v soboto in nedeljo, je priredil Klub študentov Kočevske pohod po partizanskih poteh Velike gore. Ta akcija, ki jo je organiziral klub v počastitev dneva borcev, je vredna vse pohvale, posebno še zato, ker so študentje tako morda prvič obiskali in videli kraje po gozdovih Velike gore, znane po številnih borbah in zmagah partizanskih enot nad sovražnikom, ter tako lahko neposredno podoživljali junaške dni naše preteklosti. Želeli bi le, da bi postal ta pohod tradicionalen, da bi tako vedno nove generacije spoznavale ta iz NOB znani predel.

Pohoda se je udeležilo okrog 25 študentov, nekaj pripadnikov garnizona iz Ribnice in dva nekdanja borca, ki sta pripovedovala spotoma študentom o nekdanjih

dneh. Na pot so krenili v soboto dopoldan in se napatili preko Zadolja proti Jelenovemu žlebu. Za dalj časa so se ustavili ob breznu, kjer so štiri brigade 26. marca 1943 izvojevale pomembno zmago nad Italijani. Od tu jih je vodila pot spet preko Zleba proti Travnici gori, zibelki partizanstva v teh krajih. Spotoma so si ogledali še več drugih zanimivih točk.

Kljub izredno vročemu dnevu so se študentje dobro počutili in so z zanimanjem sledili pripovedovanjem starejših tovarišev o vojnih dneh in borbah po Veliki gori. Ko so takole hodili po prostiranih gozdovih, vsi vedri in z zavestjo, so bili na moč podobni partizanom. — Posebno prijetno je bilo zvečer ob tabornem ognju na Travnici gori, ko so se pripovedi in pesmi vrstile dolgo v noč. (Na sliki: Ob odhodu iz Ribnice — foto Mohar).

sečnih dovoljenj, komisijo za stipendije, komisijo za tehnični pregled vozil, komisijo za uslužbenske zadeve, kadrovske komisijo, komisijo za male asanacije, komisijo za narodno obrambo, komisijo za civilno zaščito ter upravni odbor kreditnega stanovanjskega sklada.

Na seji so tudi v celoti potrdili odlok o uvedbi občinske doklade na dohodke od kmetijstva, samostojnih poklicev, premoženj in stavb. Kmetijske površine so razdeljene v tri lestvice in sicer po kriterijih letne davčne osnove. Prva lestvica se giblje od 25% do 50%, druga od 20% do 42% in tretja od 13% do 23%. Za gozdne površine pa je enotna lestvica od 5% do 10%.

RAZREŠITVE IN IMENOVANJA
Na seji so razrešili dolžnosti upravnika Zdravstvenega doma Ribnica dr. Franceta Andoljška in namesto njega imenovali za v. d. upravnika Bogomirja Fegica. Ker se ni na razpisano mesto direktorja GP Gradbenik nihče odzval, so odborniki razrešili dosedanega direktorja ing. Jožeta Knola, za začasnega direktorja pa imenovali Jožeta Murka. Razrešili so tudi prejšnjega kmetijskega inšpektorja ing. Anico Knol, katero bo nadomestila ing. Nada Pontič. Zavrnilo so razrešitev direktorja Opekarnice Antona Šobarja, za upravnika glasbene šole pa so imenovali Andreja Puharja. Potrdili so tudi šolski odbor glasbene šole.
M. M.

OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU — OD PETKA DO PETKA DOMA IN PO SVETU

RAZGOVORI V MOSKVI — V Moskvi so se pričeli razgovori med zastopniki CK KP SZ in CK KP Kitajske. O razgovorih, ki potekajo v popolni tajnosti, zelo malo piše tudi sovjetski tisk in radio, iz neposrednega pisanja pa se kljub temu vidi, kako velika nesoglasja obstajajo med obema partijama. Ze prej je več incidentov ponazorilo napete odnose. Iz Moskve so izgnali dva kitajska diplomata in tri kitajske študente, ker so širili kitajske teze. Sovjetski tisk namreč ni priobčil 25 kitajskih »točk«, zaradi česar se je kitajska stran močno razburjala. Po vrnitvi v Peking pa so izgnanim Kitajcem priredili veličasten sprejem in visoke odgovorne kitajske osebnosti so jih pohvalile, »da so prav ravnali«. Na to je SZ ostro reagirala. — Pred dvojnimi razgovori je prišlo do incidentov tudi na svetovnem ženskem kongresu v Moskvi, ko so kitajske delegatke na dru-

ge predstavnice, predvsem indijske, skušale uveljaviti »pekinško linijo«.

Prav zaradi nesoglasij si ne moremo veliko obetati od sedanjih razgovorov. Vsekakor pa lahko trdimo, da so tudi ti razgovori le drobna epizoda v orjaškem ideološkem spopadu, ki je za svetovni socializem usodnega pomena.

PO KENNEDYJEVEM OBISKU — Obisk ameriškega predsednika Kennedyja v Evropi je za nami, prav tako obisk francoskega predsednika De Gaulle v Bonnu. Večina poznavalcev se strinja, da je Kennedy s svojim obiskom predvsem podprl ZR Nemčijo. Da bi neutraliziral francoski nacionalizem in »evropski« separatizem generala de Gaulle, je ponovno poudaril ameriško angažiranje v Evropi, »obveznosti« v Berlinu in soglasja ZDA o združitvi Nemčije. Vse to so

Nemci radi slišali, hkrati pa so hitro izkoristili nastali položaj, v katerem lahko izigravajo de Gaulle proti ZDA in narobe.

POZIV KURDOM — Iraška vlada je krvavo nastopila proti upornim kurdskim plemenom, ki zahtevajo določene samoupravne pravice v okviru iraške države. Nastop sedanje vlade je pokazal, da ne misli reševati »kurdskega vprašanja« drugače kot vse dosedanje vlade. Iraški obrambni minister general Amaf sa je pred dnevi ponovno pozval Kurde, naj prenehajo podpirati kurdskega voditelja Mustafa el Barzanija in naj se vdajo vladnim silam. Kot »zares zadnji rok« je postavil konec meseca.

MALEZIJA — Končno so v Londonu pred dnevi podpisali sporazum o ustanovitvi nove državne tvorbe — Malezije, federacije med Malajo, Singapurom ter

Saravakom in Severnim Borneom. Malezija naj bi bila članica Britanske skupnosti narodov, začela naj bi 31. avgusta, predstavljala pa bo nekak branik pred prodiranjem komunizma v jugovzhodni Aziji.

RAZGOVORI V MOSKVI — V kratkem se bodo pričeli v Moskvi trojni razgovori med SZ, ZDA in Veliko Britanijo o razorožitvi, ki bodo, če bodo uspešni, lahko vnov v nov sestank »na vrhu«, sestanek, ki bi lahko odločilno vplival na nadaljnji razvoj odnosov v svetu. Obstojta upanje, da bodo razgovori ugodni, da bodo dosegli sporazum o prenehanju jedrskih poskusov visoko v ozračju in pod vodo, razpravljali pa bodo tudi o nenapadalnici pogodbi med NATO paktom in varšavskim paktom. Po izjavi ameriških funkcionarjev bodo pogovori trajali več tednov in bodo zajeli tudi vrsto vprašanj hladne vojne.

Uspehi, neuspehi in potrebe

Vrata šol so se že zdavnaj zaprla. Potihnil je živžav, ki je napolnjeval mračne hodnike, utihnil je neprizanesljiv šolski zvonec in množica mladih šolarjev je poslednjič v tem šolskem letu prestopila prag šole s svojim zasluženim plačilom. Odhajali so. Nekateri veseli, drugi žalostni. Toda kaj bi tisto, žalost je bila kmalu potlačena, saj so pred njihmi počitnice, brezskrbni dnevi, polni sonca in življenja. Toda za njihove učitelje in profesorje še ni počitnic. Treba je urediti še razne stvari in potem, potem... bodo tudi oni našli čas zase.

Na šoli Jožeta Šeška je bilo v letošnjem šolskem letu vpisanih 648 učencev, od katerih jih je v višji razred napredovalo 538 ali 82,56%. Z odličnim uspehom je razred končalo 88 učencev, s prav dobrim 149, dobrih je bilo 195, zadostnih pa 47. Devetinpetdeset učencev pa je takih, ki bodo kljub slabim ocenam napredovali v višji razred, precej učencev pa bo razred ponavljalo. Učencev z negativnimi ocenami je 17,44%, dva pa nista bila ocenjena. Srednja šolska ocena je 3,31, šolski obisk pa je 95,67%.

V letošnjem letu se je pokazalo, da so učenci, ki jih izpustilo z eno ali več negativnimi ocenami v višji razred, tudi naslednje leto zelo slabi. Starši otrok z negativnimi ocenami različno gledajo na neuspeh svojih otrok. Nekateri zahtevajo, da otrok nadaljuje šolanje v višjem razredu, drugi pa sprejmejo nasvet, naj ponavlja razred.

Na šoli še vedno primanjkuje prostorov, ker se število oddelkov na gimnaziji veča. V popoldanskem času so vsi prostori zasedeni in morajo celo predmetni pouk imeti v tem času.

Tudi učno osebje je preobremenjeno. Še vedno primanjkuje profesorjev za biologijo kemijo, matematiko, fiziko, zemljepis in glasbeni pouk. Te vrzeli so poskušali nadomestiti s profesorji gimnazije in glasbene šole. Letos so napravili tudi prostor za tehnični pouk, gradijo pa še športno igrišče za šolo.

Vsa dela so opravili predvsem učenci in dijaki sami. V ta namen so formirali posebne brigade, ki so delale med šolskim letom, nekatere pa delajo tudi v počitnicah.

Letošnja sredstva za osnovno dejavnost so majhna. Na šoli imajo več oddelkov kot lani, več učnega kadra, vendar manj sredstev.

V prvi razred gimnazije se je do sedaj vpisalo 83 dijakov, verjetno pa se bo to število jeseni še dvignilo. Minulo šolsko leto je bilo na gimnaziji skupno 200 učencev (skoraj dve tretjini deklet), vendar jih je precej med letom zaradi slabih uspehov izstopilo. Razred je izdelalo 131 učencev, 45 jih ima popravne izpite, 14 pa jih je padlo. Uspeh je približno enak kot lani in kot pravi prof. Kovačič, ni dober, ampak normalen.

Tudi na gimnaziji primanjkuje profesorjev in to predvsem za francoščino, telesno vzgojo fiziko in tehnično vzgojo. Maturato so opravili vsi kandidati (dvaindvajset, od teh dva izredna), z odličnim uspehom pa sta »veliko preizkušeno« opravila Jožica Blatnik in Marinka Marolt. Vendar pa bo že drugo leto težji zaključni izpit,

ker bo moral kandidat poleg domače naloge in zagovora odgovarjati na vprašanja iz slovenščine ter izbirnega predmeta: matematike ali tujega jezika.

Solo Mirka Bračiča je v tem letu obiskovalo 1025 učencev z 32 oddelki. Po prvem polletju so morali ukiniti en odderek zaradi pomanjkanja kadra za pouk biologije. 761 učencev je uspešno končalo razred, 253 jih ponavlja, 11 pa jih je zaradi daljše bolezni neocenjenih. V številu padlih pa so zajeti tudi dijaki, ki so imeli popravne izpite, ki pa so jih že opravili v junijskem roku. Srednja šolska ocena 3,32, povprečni šolski obisk pa 94,26%. Slab us-

petem in šestem razredu. Tudi ostali predmeti niso zasedeni s predmetnimi učitelji. Jeseni izgubijo oba učitelja za telesno vzgojo in kot pravi ravnateljica tov. Tilka Kovačič bi bilo škoda, da ne bi dobili dobrega strokovnega kadra, posebno zato, ker imajo dobre športnike. Učno osebje na šoli je preobremenjeno, saj morajo učiti tudi po 36 ur na teden. Največ negativnih ocen je bilo iz nemščine, matematike, slovenščine ter spoznavanja narode in družbe. Učencem, ki so bili slabi, so nudili proti koncu šole dodatno pomoč. Tudi na njihovi šoli se je poznalo, da učenci, ki napredujejo v višji razred s sla-

NOVO ŠOLSKO IGRISČE. — Dijaki gimnazije in učenci osemletke Jožeta Šeška grade pri gimnaziji oziroma osemletki šolsko igrišče. Gotovo bo predvidoma septembra.

peh je tudi v zaključnih osmih razredih, od katerih se odlikuje le en razred, v katerem je bil učni uspeh 88,46%. Na šoli primanjkuje predvsem učitelj za telesno vzgojo, tako da so morali reducirati pouk telesne vzgoje v

bimi ocenami, težko nadoknadijo zamujeno. Odziv na roditeljskih sestankih je bil dober, saj je znašal 72%. Zlasti pa velja pohvaliti tiste starše, ki so oddaljeni od Kočevja, pa se kljub temu zanimajo za delo svojih otrok.

Izlet za Mestni vrh

Modernemu človeku sta odih in razvedrilo nujno potrebna. Tega so se v celoti zavedali tudi člani sindikalne podružnice trgovcev. Kdor ves teden trdo dela v trgovini ali pa za pisalno mizo v zatohli sobi, se že vnaprej veseli prostih dni. Eden takih dni je bila nedelja, 7. julija, ko so se člani otresli vsakodnevnih skrbi in izkoristili prosti čas v naravi pri Jelenovem studencu, kjer stoji koča PD Kočevje.

Enodnevni izlet na Mestni vrh, razvaline gradu Friderika Celjskega, v Ledeno jamo, jamo Treh bratov in v kočo PD Kočevje, kjer je Jelenov studenec, je bil smiselno organiziran. Poskrbljeno je bilo za jedačo in pijačo, glasbo, ples in razvedrilo. Organiziran je bil tudi srečolov. Vsak je prišel na svoj račun. Daljši oddih v dragih hotelih zahteva čas in denar, z enodnevnimi izletmi si pa lahko organiziraš cenejši oddih.

Člani so si po svoji volji izbrali Jelenov studenec, ki jim je bil najbolj všeč. Izlet je zadovoljil vse tiste, ki ljubijo naravo. Teh je bilo veliko. Tako so se vsaj za nekaj ur umaknili prahu, trušču in nervozni, ki spremlja civilizacijo. Bili so v tesnem stiku z naravo in njene lepote uživali neposredno in neprisljano. Zabavali

so se prav po svoje. Združili so potovanje s športom, plesom, srečolovom in prosto zabavo. Mladina se je počutila še posebej srečno. Nekateri člani so bili šele prvič v tako lepem okolju. Spoznali so, kaj človeku nudi gozd in pristna kraška studenčnica. Tak način rekreacije navaja delovnega človeka k skromnosti in dviga kulturno raven mladega človeka.

Vsem, ki stalno delajo v trgovinah in skladiščih, manjka sonca, čistega gozdnega zraka in pitne kraške vode. Bili so en dan na čistem hladnem gozdnem zraku, saj je v naravi množina prahu in bolezenskih klic najmanjša. V enodnevnem izletu so veliko videli. Spoznali so kočevsko Martuljkovo skupino (Mestni vrh, Stojno in Livoldski vrh), podzemeljske jame (Ledena jama, Jama treh bratov), Jelenov studenec in kočo ob njem. Ta izlet je imel še poseben čar, ki ga je težko opisati. Kdor je le enkrat prijetno preživljal sončni dan pri Jelenovem studencu, se bo najbrž kmalu pridružil ljubiteljem bivanja tod okoli. Z njim bo, kakor s človekom, ki se je prvič povzpел v hribe in so ga ti pritegnili z vso močjo: vedno si bo želel nazaj.

Peter Vovk

Bežno smo pobrskali po še svežih statistikah in arhivnih kočevskih šol. Izvedeli smo za njihove težave, za uspehe naših šolarjev, za probleme, katere bo treba rešiti že med počitnicami, da bo tudi šolsko leto 1963/64 potekalo v splošno zadovoljstvo učencev, staršev in učiteljev.

M. Maté

Matura 1964

Ni še dolgo tega, ko so se po naših gimnazijah potili letošnji maturantje. Pred izpitnimi komisijami so trli zadnji oreh — matura. Vendar so letos verjetno poslednjič odgovarjali iz predmeta, katerega so si izbrali za domačo nalogo. Pri dosedanem zaključnem izpitu se je namreč pokazalo, da je snov, ki si jo kandidat izbere za svoj zrelostni izpit, le nekoliko preozko specializirana in ne pokaže tega, kar bi moral odnesti maturant iz srednje šole za uspešno delo na univerzi.

Dosedanja matura je nudila maturantom široko področje dela, ki je srednješolca zanimalo in privlačevalo in prav zaradi tega ne bi bilo priporočljivo, da bi odpravili domače naloge in zagovor le-teh. Hkrati pa se čuti potreba po uvedbi slovenskega jezika in sicer pismeni in ustni izpit. Pri pismenem izpitu naj bi kandidat pokazal, kako pozna družbeno-ekonomski, politični in kulturni razvoj pri nas in v svetu; ustni izpit pa naj bi obsegal obvladanje slovnice, izražanje ter bistvene sestavine (dela in avtorje) iz literature.

Obvezen bi bil tudi zagovor iz tujega jezika in to predvsem iz ruskega, francoskega, angleškega ali nemškega. Ustni izpit naj bi pokazal poznavanje slovnice, primeren besedni zaklad in izražanje v tujem jeziku. Pismeni izpit tujega jezika pa naj bi pokazal, kako zna kandidat uporabljati tujo literaturo in naj bi obsegal prevajanje iz tujega jezika.

Razen tega naj bi si kandidat izbral še predmet po izbiri kot doslej, vendar ta ne bi smel biti iz obeh že prej omenjenih predmetov. Kandidat naj bi iz tega predmeta izdelal pismeno domačo nalogo, katero naj bi potem zagovarjal pred izpitno komisijo v obsegu srednješolske učne snovi iz tega predmeta.

Normalno je, da si bo kandidat izbral domačo nalogo iz predmeta, ki je v zvezi s stroko, ki se ji namerava posvetiti v svojem študiju na univerzi. Znanje tujih jezikov je zaradi uporabljanja strokovne in tuje literature pri univerzitetnem študiju nujno potrebno. Poleg tega tudi praksa in življenje zahtevata od vsakega inteligenta poznavanje najmanj enega svetovnega jezika.

Zaključni izpit v taki meri bi prav gotovo bolj pokazal, kakšna je sposobnost kandidata za nadaljnji študij, hkrati pa bi bolj ustrezal nivoju znanja in izobrazbi kandidata.

M. M.

oktober 1943 KOČEVSKI ZBOR oktober 1963

Razvoj ljudske oblasti v NOB

Kljub temu, da so Italijani večali število svojih posadk, je število in aktivnost odborov OF na Kočevskem iz meseca v mesec vedno bolj naraščalo. Julija 1943 je delalo aktivno v območju Raionskega odbora Banja loka že 12 terenskih odborov OF in to, Bania loka, Nova sela, Jesenov vrt, Aibeli, Zapuže, Slavski laz, Fara, Potok, Jakšiči, Grivec, Vas in Kuželj. Po ostalih raionskih odborih so se odbori OF v letu 1943 ravno tako povečali in tudi v Kočevju.

Delo in aktivnost odbornikov OF je bila povsod zelo dobra. Odbori so skrbeli za vse delo in življenje ljudi, ki so zavestno in požrtvovalno izvajali vse naloge.

Pravica dela odborov OF je bila živa, dosledna in borbeno in nesebično. Vsem v najkrajšem času so bili odbori OF tisti osnovni organ, ki so poleg osnovnih organizacij KPJ nosili vsoto težo boja z okupatorji in domačimi izdajalci.

Člane KPJ in odborov OF so Italijani in pozneje Nemci stalno zasledovali. Aktivisti so bili v stalni nevarnosti, da jih prime sovražnik. Tisti aktivisti, ki so delali na terenu, v samih postojankah sovražnikov, so morali delati posebno previdno, da jih niso odkrili. Veliko ljudi je bilo prijetih in odvedenih v zapore in taborišča, kjer so pretrpeli vse muke, ki jih je nad njimi izvajal okupator.

Ostali aktivisti, ki so bili v partizanih so se morali prebiti mimo sovražnih postojank na zvezi po terenu, organizirati akcije, pronačano nalaganje značaja, preskrbe in vsega ostalega dela, ki na to zahtevalo polni čas. Tem aktivistom so sovražniki postavili zasode, jih zasledovali s svojo obveščevalno službo, da bi jih umikali.

Vse to delo aktivistov in odborov OF je v naši literaturi še nesebično opredeljeno, potrebno bo še veliko truda in dela, da bomo obravnavili in dokumentirali vsaj del tistega, kar se je v resnici dogajalo v letih našega boja.

Znano je, da so Italijani izmenjali člane ROOF Konvinkov v Lazi in sarkoro vse pobili. Vrsta aktivistov in članov odborov OF je padla v zasedah, ko so izpolnjevali svoje naloge.

V terenskih odborih OF so bile navadno ženske, ki so velike, kakrat izvajale svoje naloge boljše kakor moški. Za pronačanje, naročilo in sovražne nastojanje so bile ženske vedno bolj sposobne. Isto je bilo pri preskrbi hrane in aktivistov, ki so bili v zasedah. Za oskrbovanje ljudi na koncentracijskih taboriščih Italije in otoka Rabja so žene nanaravile silno veliko. Nešteto naših intervirancev se ne bi bilo nič vrnilo na svoje domove, če žene ne bi tako moštiline nakete, hrano in obleko za naše ljudi v taboriščih. OF, ki je skrbelo tudi za te ljudi, je v tem organizirala razne zveze in pomoč za tiste, ki so bili brez vsega.

Oskrba partizanskih ranjencev je bila snet eno osnovnih pravnih, za katerega so bili odgovorni odbori OF. Organizirali so prenos ranjencev, hrane in sanitetnega materiala na razna mesta. Odbori so tesno sodelovali z operativnimi partizanskimi enotami, kadar so te prišle v njihovo območje. V teh primerih so bili odbori v nsem na razpolago enotam.

Odborom OF je pomagala izvajati vse te naloge ženska organizacija — slovenska protifašistična ženska zveza (SPŽZ) v katero so bile vključene skoraj vse žene Kočevske. V mesecu avgustu, leta 1943 je bilo večje zborovanje SPŽZ v Turčkom Dravi nad Kolno. Na to zborovanje so prišle žene iz vsega kočevskega okrožja. Obravnavale so boj z okupatorji in sprejele naloge za nadaljnje delo.

Poleg žena je bila najbolj aktivna mladinska organizacija in celo mladi, ki so ravno tako izvajali razne naloge po navodilih odborov OF in SPŽZ.

Boj z italijanskimi okupatorji se je nadaljeval vse leto 1943 do njene kapitulacije. Na območju Kočevske je bilo v letu 1943 skoraj več italijanskih postojank, kakor na vsega ostalega prebitnega, ker je bilo veliko število ljudi že pobitih, veliko jih je bilo na taboriščih, da je bila Kočevska v tistem času zelo redko naseljena. Če računamo, da je ostalo v letu 1943 na območju kočevskih Nemcev s tega ozemlja okrog 8000 prebivalcev, od katerih jih je padlo v roki ofenzivni in nadaljnjih bojih blizu tisoč, v taboriščih jih je bilo na okrog 2000, vidimo, da je bilo nseh ostalih prebivalcev na Kočevskem komaj 5000. Italijani so pa v letu 1943 imeli po svojih postojankah na Kočevskem ravno tako okrog 5000 mož.

Po odloku poverjeništvu OF za Notranjsko območje se je 5. februarja 1943 naselila v barakah na Stružnici vojaška ambulanta za rekonvalescente. Raionski odbor OF Bania loka je prevzel skrb za prehrano teh bolnikov. Odbori OF so zbirali hrano pri ljudeh po vaseh v dolini Kolne. ROOF Bania loka je poročal Okrožnemu odboru, da ljudje zelo radi dajejo hrano za partizane prostovoljno, čeprav sami nimajo veliko, ker so na njihovem območju mašine kmetije, ki so v vsem času pred vojno hrano od meseca marca naprej vedno kupovale. Za partizane pa jim ni nobena žrtev pretežka, ker se dobro zavedajo, da se partizani borijo za svobodo.

Urejevanje mesta

Kot nam je povedal predsednik občinskega sidičalnega sveta Kočevje tov. Tone Sercer, potekajo delovne akcije za ureditev Kočevja v najlepšem redu. V tem tednu so začeli s še bolj organiziranim delom. Prvo delovno akcijo je imela mladina, ki je delala na križišču pri starem Trgoprometu, kopali so tudi kanal proti Mahovniku in urejevali parkirni prostor nasproti gimnazije. Sidičalna podružnica KGP je urejevala zgornjo stran križišča pri Trgoprometu. Zemljo so odvažali s svojimi avtomobili. Pomagali so tudi urejevati parkirni prostor pri lekarni.

Na Ljubljanski cesti je sidičalna podružnica Zidarja podrla ograjo, da so uredili robnik za zelenice. V nedeljo je bila večja akcija za dovoz zemlje. Pri tem je treba poudariti, da so vsa podjetja odstopila svoje avtomobile-

kiperje. Pri Agroservisu so postavili rampo, po kateri je potem buldožer nakladal avtomobile. Ta delovna akcija je lepo uspela in to brez večjega števila delavcev. Zemljo so odvažali na Ljubljansko cesto, Šeškovo in na druga mesta, kjer bodo uredili zelenice. Tudi v začetku Tomšičeve ceste so z buldožerjem posneli zemljo za zelenico.

V Gaju gradijo člani balinarskega kluba prostor za balinanje. Kljub temu, da so ljudje po podjetjih in organizacijah prezaposleni zaradi slabe realizacije plana v prvih mesecih letos, najdejo povsod razumevanje in se prijavijo za te akcije v večjem številu kot so pričakovali. To je lep dokaz, da je med ljudmi veliko razumevanje za ureditev mesta in da bo to za proslavo dvajsetletnice lepo in dobro urejeno.

-12-

Takole so delali člani naših kolektivov pri urejanju mesta in še sedaj delajo, da bo Kočevje oktobra čimlepše

Odlikovanci v Vasi

Velik je bil delež prebivalcev Kolpske doline med NOB. Skoraj vsi so zavestno in aktivno pomagali naši partizanski vojski. Tu so bili naši borci varni, ker ni bilo izdajstva. Domačini so jim nudili hrano, obleko, orožje, varno prenočišče in tople vzpodbudne besede. Redno so jih obveščali o sovražniku. Marsikdo je moral tudi v taborišče. Tudi tu so se naši ljudje dobro držali.

Krajevna organizacija ZB Vas je na slavnostni seji dne 7. 7. razdelila odlikovanja predsednika republike zaslužnim ljudem v kraju za delo med NOB. Odlikovanja je razdelil Letig Matija, predsednik krajevne organizacije Vas. Vsakemu odlikovancu je čestital in želel, da ponosno nosi odlikovanje predsednika Tita in da s svojim vzledom in pozitivnim odnosom do vsega, kar smo si priborili med borbo, vpliva na mlajše, da bodo znali pravilno ceniti žrtve in napore naše generacije. Red za zasluge za narod III. stopnje in Red za hrabrost je prejel Juretič Anton iz Potoka,

Letig Matija pa je dobil Red za hrabrost.

Medaljo za zasluge za narod so prejeli:

Bauer Anton, Štajer, Delac Ana, Jakšiči, Jakšič Ana, Jakšiči, Kuželjki Matija, Petrina, Ofak Martin, Vas, Selan Jože, Potok.

Balinišče v Orneku

Ortnečani so na pobudo in ob podpori Nika Krajca, komandanta vojaške posadke v Orneku, zgradili ob športnem igrišču, ki se je tudi na njegovo pobudo močno povečalo, še balinišče, ki bo Ortnečanom in Poljancem v poletnih večerih in ob nedeljah zabavo. Sedaj snuje še kopališče, seveda pa bo t reba resne podpore od vseh strani. Pri gradnji balinišča je veliko pripomoglo cestno podjetje, ki skrbi za razvedrilo svojih delavcev.

Upamo, da bo tudi v bodoče pomagalo pri gradnji nadaljnjih športnih objektov, ki so istočasno tudi turistični. Železniški sindikat je obljubil zgraditi kegljišče.

(V. P.)

Andrej Tomšič:

Uporna kri

O aretaciji Jožeta in Janeza je komaj uro za tem obvestil Pavlo eden izmed udeležencev akcije, ki je slučajno ušel pasti policije. Pavla se je zgrozila. Vedela je, da jih bodo na policiji mučili in da lahko tako pride na dan tudi Sonjino skrivališče. Čeprav bi najraje jokala, je stekla po stopnicah v Sonjino skrivališče in ji vsa drhteča sporočila žalostno novico.

Sonja je pogledala zasoljeno Pavlino lice in že je v njej dozorela odločitev.

»Moram se umakniti, takoj. Do policijske ure moram biti že drugje, ker če me dobijo pri vas, bo hudo.«

Pavla je prikimala, da se strinja.

»Spremila te bom k Mariji v Trnovu.«

Sonja se je hitro oblekla in pomagala Pavli, da sta odnesli posteljnino iz bunkerja in postlali v sobi. Iz bunkerja sta umaknili in poskrili ali zažgali tudi vse sledove, da je tu nekdo prebival. Pavla je skrila ključ od vežnih vrat pod preprogo, ko sta odšli.

»Če se vrnete domov«, je rekla, kot da se opravičuje za svoje noro upanje, ker je vedela, da Janeza in Jožeta ne bo kmalu spet videla.

Zavili sta pod Rožnikom in hiteli proti Trnovem. Pavla je Mariji na kratko povedala, kaj se je zgodilo, nato pa se hitro vrnila domov, da bi bila doma še pred policijsko uro. Po ključu, ki je bil na istem mestu kot ga je pustila, je ugotovila, da Jožeta in Janeza ni doma. V kuhinji se je zgrudila na zaboj za drva ob štedilniku in bridko zajokala.

Zaprli skojevci so se hrabro držali. Čeprav so jih preteпали, ni nihče izdal nikogar. Izgovarjali so se, da so listke in zastavice našli, čeprav so vedeli, da jim policija tega ne verjame. Po enomesečnem mučenju so jih obsodili na ječo. Bunker, v katerem je bila Sonja, ni bil nikoli izdan, izdala ga ni niti Pavla, katero so zaprli kmalu potem in ko so se vsi trije, Pavla, Jože in Janez, po osvoboditvi vrnili domov, je bil prav tak, kot so ga zapustili. Marsikdo, ki pozna Pavlo, lahko vidi bunker še danes, 18 let po vojni.

Marija je Sonjo odpeljala v drvarnico, kjer je bil za silo napravljen bunker. Pod drvni je bila luknja, velika komaj toliko, da se je človek lahko zavlekel v votlino, vstati pa ni mogel, ker je bil strop bunkerja prenizek. V bunkerju je bilo nekaj slame in odeva in Sonja se je takoj vlegla na ležišče.

»Nekaj dni boš morala potrpeti, tovarišica, potem pa bomo našli sigurnejše mesto. Hrano ti bom nosila enkrat na dan proti večeru. Če bi bila nevarnost, bo nekdo prišel po drva in spustil na desko tri polena. To bo znak, da je nevarno.«

»Prav, tovarišica. Bom že potrpela, saj sem vajena,« je pri-trdila Sonja.

Deska, ki je zapirala bunker, se je zaprla in Sonja se je znašla v neprodni temi. Vrata bunkerja so bila napravljena tako, da so nosila celo skladovnico drv in če nisi pogledal prav od blizu, nisi vedel, da se nekdo skriva pod drvni. Za Sonjo so se začeli mučni dnevi. Zrak v bunkerju je bil slab, da je komaj čakala večera, ko je zlezla iz njega in se pretegnila v drvarnici. Koncem drugega dne so jo bolele že vse kosti.

Tretji dan ji je Marija pri večerji sporočila, da so jo iskali domobranci. Verjetno ju je kdo videl, ko sta s Pavlo šli k njim. Naredili so preiskavo, toda nič niso našli.

»Se bomo že še vrnili!« so ji zagrozili, ko so odšli praznih rok.

»Mogoče je kdo izdal, da si šla k nam, ker so te opisali tako, da bi te spoznala, če bi te še nikoli ne videla,« je rekla Marija.

»Kam naj grem sedaj?« je vprašala Sonja. »Če se vrnejo, me lahko najdejo, potem pa gorje nam vsem!«

»Počakati moraš še danes, jutri najdem novo skrivališče,« ji je zadržala Marija in odšla.

Ponoči so se domobranci vrnili in čakali do jutra. Preiskali so celo stanovanje in drvarnico, toda bunkerja niso odkrili. Zjutraj so se umaknili, v bližini hiše pa so pustili stražo.

Marija je prišla že zgodaj zjutraj po drva, da je domobran-cem skuhalo kavo. Čeprav je še tako pazljivo nalagala drva v naročje, eden izmed domobrancev je odšel z njo v drvarnico, so ji kljub vsej pazljivosti zdrsnila z naročja tri polena in drugo za drugim padla na desko, ki je ležala ob skladovnici. Dogovorjen znak za Sonjo, da je nevarno, je dala ne da bi domobranec kaj zasumil. Skrbno je pobrala padla polena in odšla v kuhinjo.

Sonja je slišala stopinje v drvarnici in se ni ganila, čeprav ji ni nihče dal znaka za nevarnost. Šele ko je zaslišala zamolkle tri udarce polen ob desko, je vedela, da Marija ni sama. Zadržala je dih in pazljivo prisluškovala. Slišala je le nejasno šuštenje, nato pa je utihnilo tudi to. Čeprav jo je telo bolelo, se ni upala premakniti, da bi je kdo ne slišal. In kot nalašč jo je sililo na kihanje. Ni se mogla premagati, zarila je glavo v odevjo in kihnila. Glas je bil, po njenem mnenju, tako močan kot bi zagrmelo. Strahoma se je zvila v klobčič, da je postala vsa majhna. Čeprav iz drvarnice ni bilo slišati nikakega šuma, se ni upala premakniti.

Popoldne je prišla k bunkerju Marija in ga odprla. Zagledala je Sonjo, ki je v klobčič zvrta z grozo v očeh gledala v odprtino. Zavedala se je, da je Sonji pozabila dati znak, da je to ona in ne sovražnik.

»Oprost, nisem te hotela strašiti. Pozabila sem ti dati znak, ker so bili domobranci zopet tu in sem še sedaj prestrašena,« se ji je opravičila Marija.

Sonja jo je še vedno gledala, kot da ničesar ne razume.

Od kje zdravo vodo za Ortnek?

(V. P.) — Pred 70. leti, ko je zgradila železnica vodovod za napajanje strojev, so uredili tudi v Ortneku korito za napajanje živine. Tedaj so stanovanci Ortneka hodili po vodo v gozdčku nad »ledenico«. Kasneje se je to zajetje opustilo in so vsi začeli hoditi na vaško korito. Vse do izgradnje vojaških objektov v okolici in bližini tega zajetja in vodovodne napeljave je bila daleč naokoli znana in čislana »ortneška voda«, čista in mrzla, da se je steklena posoda ob točenju vedno orosila. Saj so jo poznali vsi, ki so kakorkoli potovali skozi Ortnek. Potniki na železnici so komaj čakali, da je vlak ustavil in že so se zgrinjali okoli postajnega vodnjaka. Sedaj pa že nekaj let vedno bolj »peša in izgublja ugled«. Je nečista in ni več tako mrzla kot nekdanj. Tudi pritisk je pojenjal.

Analize vode kažejo vedno slabšo kvaliteto in to nam narekuje, da nujno razmišljamo in poiščemo novo vodo, ki bo odgovarjala potrebam današnjega Ortneka in da bo zdrava in čista. Saj so tu vsako leto večje potrebe in Ort-

nek postaja vedno bolj turistični kraj. Prebivalstvo se je podese-torilo, tu je vojaštvo in mladinske kolonije, ki so v poletnih mesecih polne doraščajoče mladine, ki potrebuje res zdravo vodo. Tudi današnja trgovina in gostilna potrebujeta veliko vode. Nečista voda je vir nešteti okužb in boleznih. O vsem tem se je že mnogo razpravljalo, pa je vse ostalo le pri besedah. Sedaj pa je čas, da se resno zavemo odgovornosti za zdravje naših občanov in da je zdrava in zadostna količina vode osnovni pogoj življenja.

V bližini Ortneka sta dva studenca dobre zdrave vode, ki bi zadostovala za potrebe naselja in ki ne bi zahtevala večjih investicij za napeljavo novega vodovoda. Tako bi se Ortnecani tudi osamosvojili in ne bi bili več odvisni od železnice, ki rabi vodo le za napajanje strojev in ni tako važna kvaliteta. Sanitarna naj ugotovi kvaliteto vode, občina preskrbi sredstva in prepričani smo, da bodo pri delih kakorkoli pomagali vsi, ki so zainteresirani da dobijo zdravo in dovolj pitne vode.

Kočevski pionirji na Travnici gori

Pionirji iz kočevskih osnovnih šol so 24. junija odšli v kolonijo na Travnico goro. Gotovo zanima ljudi (in predvsem še starše otrok), kako se otroci počutijo in kako preživljajo svoje počitnice. Tihi in mirni gozdovi so zaživeli, Povsod se razlegata otroški vrišč in petje. Podnevi uživajo mladost na prostranih travnikih, zvečer pa se zberejo ob tabornem ognju, pojejo in plešejo kolo. Povsod lahko najdemo otroke veselih, nasmehanih ter od sonca zagorelih obrazov. Čisti zrak jim krepi telo in poživlja tek. Toda še nekaj dni, samo še malo in treba se bo posloviti od gozdov, od tovarišev od Travnice gore. Spomini pa bodo ostali.

Travnica gora je bila med NOB zavetišče partizanov. Tu so bili hudi boji in zmaga v Jelenovem žlebu je največji uspeh borcev, ki so se borili v teh gozdovih.

29. junija so študentje ribniške in kočevske občine skupno z vo-jaki in člani ZB iz Ribnice napravili partizanski pohod v Jele-nov žleb. Pohod je bil organiziran v počastitev dvajsetletnice kočevskega zbora. Zvečer so se dolgo zadržali na Travnici gori in skupno s pionirji zakurili taborni ogenj

v bližini kočje. Borci so pripovedovali otrokom razne dogodke iz borb na Travnici gori, ob koncu pa so otroci počastili goste s pet-jem in deklamacijami.

Na sprehodih, ki smo jih napravili, so pionirji spoznali bližnjo okolico. Bili smo na Gori, kjer smo si ogledali kulturni dom, na katerem je plošča padlim borcem iz tega kraja. Dvakrat smo obiskali Sodražico, kjer smo se kopali v Bistrici.

Dan borcev smo pričakali v ve-selem, prazničnem razpoloženju. Zakurili smo taborni ogenj, ob katerem so nam člani ZB iz So-dražice pripovedovali doživljanje iz NOB. Pionirji so jih z zanimaj-njem poslušali in jim zastavili tudi vprašanja. Po končanem pri-povedovanju so nastopili s pesmi-mi, ob koncu pa smo se prisrčno poslovili od tovarišev borcev. Naslednjega dne so pionirji okra-sili grob padlega partizana in spomenik. Vsak drugi dan prineso na ta grob sveže cvetje.

Otroci so srečni, z njimi pa smo srečni tudi mi. Mlada srca so ob prijetnih igrah in dobri hrani polna mladostnega veselja in sreče.

Vilko Ilc

70 NOVIH STANOVANJ. — V trikotniku med Tomšičevo, Cankarjevo in Seškovo ulico lepo napreduje gradnja dveh 20-stanovanjskih stolpičev in bloka cenjenih stanovanj. Od skupnih 70 stanovanj bo 50 vseljivih že septembra. Razen stanovanj grade na tem območju tudi garaže.

Z obiska v Kostanjevici

Kostanjeviška osemletka je prava slikarska in kiparska galerija, saj je v njej in okoli nje nad 400 slik in kipov domačih ter drugih svetovno znanih slikarjev in kiparjev. Pred šolo in na hodnikih šole je več kipov, stene hodnikov in stopnišča pa so okrašene s slikami mnogih umetnikov. Kostanjeviška šola pa ni pomembna samo, ker si jo vsak dan ogleda več domačih in tujih turistov, ampak predvsem zato, ker tako okolje tudi zelo vzgojno vpliva na šolarje in tudi domačine. Vsa umetniška dela (med njimi je tudi eno

našega akademskega kiparja Staneta Jarma) je dobila šola v dar. Morda bi tudi nekatere naše šole poskusile napraviti nekaj podobnega, kot je kostanjeviška. Ni rečeno, da bi morali tudi pri nas ustanoviti na šolah prav umetniške galerije. Morda bi nekatere šole še bolj izpopolnile svoje muzeje, skušale dobiti še nove dokumente in potem napravile tudi ustrezno propagando za njihov ogled. Prav gotovo imajo pri nas šole pogoje, da bi z gledno razvile svojo dejavnost v razne kmetijske smeri itd.

V Žrnovec po borovnice

Iz sladke dremavice me je predramil glas soseda Lojzeta:

»Vstani, gremo!«

Ura je bila komaj 5 zjutraj. Pa še nedelja povrh, ko človek tako rad poleži. Vendar ni bilo druge pomoči. S Slavcem in Lojzetom smo se prejšnji dan dogovorili, da bomo šli v nedeljo po borovnice. Hm, borovnice. Kar sladko se mi je storilo, ko sem se spomnil na ta sladki gozdni sadež.

Nared sem bil v petih minutah, po vojaško. Hitro v roko vedro in grebljico za obiranje borovnic, v drugo pa aktovko s popotnico.

Črni fičko nas je popeljal po beli cesti. Vasi so bile še dremave, le tu in tam si videl kakega človeka. Soparica je napovedovala vroč dan in res je bilo zelo toplo, tako da smo se kar kopali v potu svojega obraza.

Mislili smo, da bomo prvi nabirali, ko pa smo prišli v Žlebič, smo videli na cesti, ki vodi proti

Ortneku, lepo število ljudi, mladih in starih, s posodami v rokah. Prišli so s »kočevarjem« in z istim namenom — po borovnice.

Po kilometer dolgi gozdni vožnji v Žrnovec (gozd pri Žlebiču) smo pustili fička v senci mogočne jelke. Kratek posvet, potem pa smo vzeli pot pod noge. Lojze in Slavko sta se menjavala pri iskanju sledi za borovnicami. Jaz sem capljal za njima z »najtežjim« tovorom v rokah (naj vam zaupam: z dvolitrsko buteljko sladkega vinca). Pot nas je vodila navzgor, pa spet navzdol. Hodili smo in hodili, borovnic pa nikjer. Kot da bi se vdrlje v zemljo. Prijatelja sta me tolažila: nič se ne sekiraj, tod smo pred dvajsetimi leti nabirali borovnice, bilo jih je kot grozdja! Se v drugi konec bomo šli, pa bomo našli polno borovnic. Po dolgem iskanju smo na neki jasi prav na vrhu Žrnovca našli borovničevje,

ki je bilo še kar polno. Z vso vnemo smo se vrgli na delo. Toda žetev je bila kmalu končana, v posodah pa smo imeli vsak kaka dva litra borovnic.

Ob misli na našo revno bero in porogljive nasmehe naših boljših polovic, da smo za to revščino zgubili celo dopoldne, nam je bilo še bolj vroče. Kačja slina nam je vtila novih moči. »Najprej se je treba podpreti,« je predlagal Lojze, s Slavkom pa sva mu pritegnila, saj smo z iskanjem sladkih borovnic izgubili vso energijo. Lojze je takoj pripravil ognjišče. Čez nekaj minut je v ponvi že cvrčalo. Lojze je pripravil jajčno pečenje. Ponva je bila polna. Ko smo se pripravili k jedi, pa sem ugotovil, da sem pozabil prinesiti vilice. Toda vedno iznajdljivi Lojze je tudi to situacijo hitro rešil.

Po obilni jajčni »pečenki« se je prilegla tudi vinska kapljica. Trebušasta steklenica je bila kar prehitro prazna. Za rezervo smo imeli s seboj tudi nekaj sadjevca, ki je kmalu izginil v naša žejna grla.

Takle prigrizek sredi zeleneza gozda je poseben užitek. Čas je hitro potekal in ko je bilo sonce

na najvišjem vrhu, smo se odločili, da gremo domov. Zaradi slabše bere se bomo že kako izgovorili, smo se tolažili. V Žlebiču smo naredili kratek postanek. Tu smo zvedeli dragoceno novico, da je v bližnjem gozdu, ki mu pravijo domačini »Slatensko«, polno borovnic. Fičko je bil takoj nared in čez kakih dvajset minut smo bili sredi borovničevja, polnega sladkega sadu. Hitro smo smukali borovnice, tako da tudi za pogovor ni bilo dosti časa. V kakih treh urah smo nabrali polne posode borovnic. »Pa smo izpolnili plan,« je smeje dejal naš šofer Slavko. Veselo smo jo mahinili s sladkim tovorom proti izhodiščnemu položaju, kjer nas je čakal fičko.

V Slatenskem gozdu je bilo cel dan polno obiralcev. Za vse je bilo dovolj borovnic. Mati narava je letos bogato postregla s svojimi darovi.

Izmučeni, pa vendar zadovoljni, smo v popoldanskih urah prišli domov. Seveda so nas žene občudovale, vendar, da se ne bi prevzeli, bolj na skrivaj...

Drugo leto pa spet po — borovnice...
K. Oražem

MOSKA OBLEKA

Prav zanimiva je ugotovitev, da si le 10% moških kupi oblečila, ne da bi se prej posvetovali z žensko. Večina se jih odloči, da

Počitnice

Določili smo si že dneve počitnic in si priskrbeli prenočišča na morju ali v hribih. V tistih nekaj dneh ne bomo vstali z mizlijo, da moramo iti v službo, na predavanja, v šolo. Ves dan se bomo lahko kopali in uživali v brezdelju.

Prvi dan na morju bodimo zelo previdni in se ne sončimo ves dan. Raje si poiščite senco, tudi tam vas bodo poiskali ultravioletni žarki. Če ste občutljivi, ne pozabite na slamniki, prav tako bodo barvani lasje hvaležni, če jih boste pokrili s slamniki ali temno rutico. Predvsem v poletnih počitnicah žene ne pozabimo na dobro hranljivo obrazno kremo, sicer se lahko zgodi, da boste odnesli z morja prav občutljivo rjavo barvo in tudi vse polno malih cubic se vam bo pojavilo na obrazu. — Tudi otrokovo obrazno kožo nevarite pri sončenju s kremo, medtem ko je za odrasle moške sončno olje zadovoljivo. Ne pozabite uživati došti mleka in sadja. Tvrstna hrana ne bo le poživiljala, pač pa je tudi zdrava.

se pred nakupom pomenijo s svojo ženo ali z dekletom.

Moška moda je bila že davno korektna, postala je praktična, brani se ekstravagantnosti. Kljub temu so kreatorji moške mode predlagali več stvari, ki bi jim skorajda že pripisovali ženski modni pogum. Nove modne srajce, ki jih bodo nosili moški v prostem času in med počitnicami, so luknjičaste. Prav gotovo so zračne in kot nalašč za tole poletne dni. Barve so svetlejše, lahko tudi kombinirane. Zelo priljubljeni so stranski razporki.

Poletna oblečila so lahka, le polovično podložena in narejena iz tkanin, ki se mečkajo. Zavihki so kratki, postali so pa širši, gumbi so enovrstni. Hlače so brez zavihkov in pretirano ozke. K poletnim oblekam lahko nosimo srajce pastelnih barv s konicastimi ovratniki.

Klobuki so še manjši kot doslej in dobro pristajajo mladim kot tudi starejšim.

Novi plašči so kratki in v strogo športnem stilu. Prav tako kot pri oblekah so zavihki krajši in širši.

Kot že dolgo vrsto let so tudi letos pri moškem svetu zelo priljubljeni visoki zavihani ovratniki. Namesto enobarvnih puloverjev in jonic si lahko mlajši moški privoščijo dvobarvno pleteno jopico, ki vas bo v poletnih večerih prav prijetno grela.

Kostanjeviški šolarji imajo z gledno urejen tudi šolski vrt, saj njihova šolska zadruga zelo lepo dela. Na vrtu pa ne pridelujejo samo kmetijske pridelke, ampak imajo tudi zelo lepo urejenega. Na njem lahko vidimo majhen kozolec (niži meter visok), veliko cvetja, več umetniških skulptur, lične klopee itd.

Proti potovalni bolezni

Motoriziranemu prometu tudi stokilometerske razdalje niso več zapreka. V zvezi z daljšimi potovanji se je pojavila bolezen, ki ji pravimo potovalna bolezen.

Vsako pozna simptome te bolezni. Dobimo neprijeten občutek v želodcu, oblije nas mrzel pot, v glavi se nam vrti in kmalu sledi mučno in lahko tudi dolgotrajno bruhanje. Procentualno obide največ ljudi slabost pri vožnji s parnikom, nato z avionom in avtomobilom. Na železniških vlakih je število obolelih manjše. Na splošno pa ženske dosti težje prenašajo potovanje kot moški. Počitnice in dopusti so pred nami, gotovo bomo šli na daljšo pot, zato morda ne bo napak, da si preberemo nekaj napotkov, kako si bomo pomagali pred slabostjo.

Pri lažji slabosti odpremo usta in globoko dihamo. V vlaku naslonimo glavo nazaj, pogled usmerimo na kak predmet v vagonu, ne lovimo z očmi mimobežeče pokrajine in telegrafске drogove. (Že samo pogled na mimo drveče predmete nam lahko povzroči slabost.)

V avtomobilu skrbno pazimo, da je notranost dobro prezračena. Če so sopotniki zelo občutljivi, naj voznik upošteva njihovo nagnjenost k slabosti in naj vozi previdneje, počasneje, posebno na ovinkih.

Pri potovanju z letalom in s parnikom mnogi trdijo, da je prav strah glavni povzročitelj slabosti. Preizkušeno pravilo je, da se nikar ne podajmo na pot s praznim ali pa prenapoljenim želodcem.

Medikamenti pomagajo navadno, če se jih poslužimo vsaj pol ure pred začetkom potovanja. Da-

PREDGRAD

(jš) — Lepa, skoraj prevročna nedelja je privabila številne izletnike v Dol ob Kolpi. V vodi je kar mrgolelo kopalcev, mnogi pa so gasili žejo v nedavno odprtem bifeju. Na vrtu je bilo tudi plešišče.

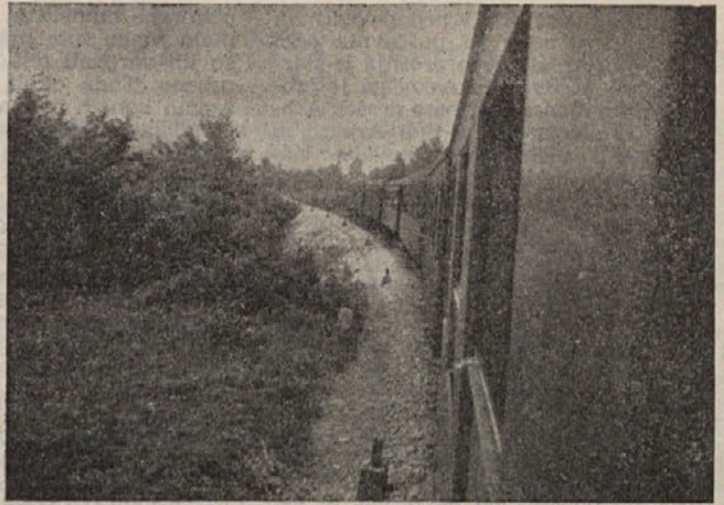
našnja najbolj cenjena sredstva so tista, ki vsebujejo vitamin B. Znanstveno ime zanj je Pyridoxin. Če vzamemo ta vitamin pravočasno, smo lahko brez skrbi pred posledicami vožnje.

Se en nasvet, ki naj bi ga upoštevali. Pred daljšim potovanjem ne pregledajmo samo svoje denarice, pač pa naj tudi nas zdravnik temeljito pregleda.

Starejši ljudje in tisti s slabim srcem naj raje ne hodijo na dolga, naporna potovanja. Ne pozabite vzeti s seboj nekaj zdravil, n. pr. pomirjevalne kapljice, tablete proti bolečinam in tudi na obveze za lažje poškodbe pomislite. Torej, kdor slabo prenaša potovanje, naj še pred vožnjo ukrene vse potrebno, da ga ne bo potovalna bolezen spravila ob vse užitke.

Ne moremo trditi, da so že pršli zlati časi za konfekcijsko izdelavo kopalnih oblek, res pa je, da je izbira večja, pa tudi cenejše so od inozemskih.

Lahko si že izberete prav primeren kraj in tudi barvne kombinacije so večših posrečene, čeprav bi radi, da bi bile barve pestrejšje in kombinacije domiselnejše. Da lahko najdemo v trgovini prav ljubko enodelno kopalno obleko je res, težje pa je, če si hočemo poiskati bikini. Posebno izdelava nedrčkov šepa. Pri izbiri kopalne obleke pa smo tudi same večkrat nerodne. Najprej se doma pred ogledalom pogledajte, ugotovite, koliko ste se pore-dile od lanskega leta in si priznajte ali so vaše obline pravšne ali nagibate k debelosti ali pa ste pretanki. Ko ste si na jasnem, pojdite kupovat kopalke. Pa

»KOČEVARJEVIH« 30 km NA URO. Tak je, kakršen je bil še pred leti, noče se izneveriti ji in svoji »slavi«. Sicer pravo urejujejo, popravljajo, toda kljub vsemu ima še večkrat zamude ali zdrsne s tračnic. Tak je naš »ajzenpon« in kar privadili smo se nanj, kljub njegovim muham. Eno pa vsekakor drži: Na njem človek, naj bo še tako občutljiv, težko dobi potovalno bolezen!»

Izbira kopalne obleke

ne izberite si takih, ki jih vidite na vitki pupi v izložbenem oknu, če se zavedate, da ste premočni ali ste že v zrelih letih. Za vas bodo najprimernejše temnejše enodelne kopalne obleke; če vam je enostavna temna barva odvrtna, lahko sežete po kopalkah z raznimi svetlejšimi obrobi. Ne privoščite si pa sedaj modrih dvo-barvnih in kričočih barv!

Manj težav bodo imela vitka dekleta in žene. Mirno sežete lahko po živopisanih dvo- ali več-barvnih kostumih. Če imate šibko oprsje, si izberite črtaste kopalke v zgornjem delu in enobarvne v spodnjem.

Tudi bikini ali pa dvodelne s podaljšanim nedrčkom, ki se skušajo letos uveljaviti v modi, vam bodo lepo pristajale.

Nov motorni vlak

Še vedno nam manjka večerni potniški vlak in ugotovljamo, da vlaka, ki odhajata iz Kočevja ob 20.32 in iz Ljubljane ob 23.25, vozita v glavnem — prazna. Vozni red novega motornega vlaka iz Kočevja proti Ljubljani je zelo posrečen, saj nudi hitro vožnjo in primeren prihod v Ljubljano ob 9

dopolodne. Zakaj ga ni železniško podjetje vsaj teden dni pred vpe-ljavo objavilo v časopisu in preko železniških postaj? Še po tretjem dnevu vožnje so bili malokateri seznanjeni o novosti v železniškem prometu. Še vedno pa nam manjka oni večerni z odhodom iz Kočevja ob 18. uri!

IVAN CAR:

Odnosi med ljudmi

V mestnem lokalju je treba po možnosti obdržati tudi v letnem času na sebi suknjič, je pa dovoljeno na vrtu ali drugem zunanjem prostoru gostišča biti brez njega.

V lokal vstopi sproščeno. Vse kretnosti naj bodo spremljane s samozavestjo, glej, da ne bodo vsiljive, ne dovolj tudi, da bo kdo iz njih bral tvojo bojazen ali celo občutek manjvrednosti. Zadrži se res dostojno, izogibaj pa se vsaki laskavosti in pretirani vpljdnosti ter raznim nepotrebnim nagibom telesa.

Ko prideš v lokal z žensko, greš najprej ti. Če je prostor dolg in moraš iti skozi njega, bi čudno izgledalo, da bi ženska ves čas hodila za tvojim hrbtom, zato je prav, da gre ob tebi, vendar mora za kakšne pol koraka zaostajati.

Iz lokala gredo najprej ženske. Ko ste našli prostor, je moški dolžan pomagati ženski sleči plašč in odnesti na obešalnik oz. od dati v garderobi. Ženske napram moškim nimajo te obveznosti.

Če je s teboj več žensk, je razumljivo, da ne moreš v tem

vsem naenkrat napraviti usluge, zato naj se slečejo same, ne da bi na to čakale.

Naroči natakarju kar želiš vljudo in ne bodi preglasen, ne izgleda pritrkavati po kozarcih ali celo vpiti. Jed naroči po jedilniku kratko in točno. Ne kratkočasi se z gostilničarjem oz. natakarjem.

VEDENJE PRI JEDI

Ko ti prinese na mizo pribor, ki je navadno še na krožniku, ga daj na mizo. Priboru je dodan servet papir ali prtič. Papir je namenjen, da z njim obrišemo po jedi usta, iz higienskih razlogov pa se v gostinskih lokalih uporablja tudi za brisanje pribora pred jedjo, kar pa seveda ne bi bilo lepo, če bi to storil nekje v gostih, ker bi s tem kazal neupanje v čistočo in tako lahko užalil gospodinjico. Servet prtič daj navadno v lokalih višjih kategorij, ki služi tako kot papir, poleg tega pa si ga da gost lahko na kolena, da si ne bi z jedjo pomazal obleke ali pa si ga razgrne na prsi. V tem primeru ga pritrži okrog vratu.

Kako se rabita vilice in nož?

Nož vzamemo v desno roko, vilice pa v levo. Neveščemu človeku, ki se tega še ni navadil, pa mu ne bo nihče neodpustljivo zameril, če je z desno roko. Meso se praviloma sproti reže. Tisti, ki drži vilice v desni roki, pa ni drugače, kot da ga zreže vsega naenkrat. Ribe in perutnino jemo, dokler gre z vilicami, ko to iz praktičnega razloga več ni mogoče, je dovoljeno vzeti kost v roke, seveda pa nikakor ne bi izgledalo, da bi jo stisnil med prste obeh rok.

Vročje juhe ne pihaj, temveč počakaj, da se shladi, lahko pa jo tiho premešaš. Kruh lomi z roko košček za koščkom. Če kruh ponujajo od gosta do gosta n. pr. na domačih zabavah oz. prireditvah, ga vzemi neposredno z roko. Če je kos prevelik, ga lahko delita s sosedom. V tem primeru ga prerežeš, vendar ne na prtu.

Kjer si gostje strežejo sami brez strežnika, ponudiš krožnik, potem ko si že vzel, svojemu sosedu. Obrneš se k njemu z besedami: »Prosim, ali smem ponuditi.« Pri takem ponujanju ni nobene prednosti, tudi za ženske ne, marveč gredo jedi od enega do drugega. Jed vzameš v desno roko in sicer tako, da z žlico ali vilicami vzameš del jedi in jo preneseš na svoj krožnik. Jedi ne smeš prelivati ali stresati. Na pladnju ne smeš rezati ali raz-

kosavati jedi. Nič hudega ni, če kos vzameš in nato pustiš, česar ne moreš pojesti. Če te domačina ali gospodinja poznata in ti reče-ta, da vzemi tiste jedi, ki jih imaš posebno rad, se ne brani. Višek neolikanosti bi bil, če bi kos, ki si ga že vzel, položil nazaj in izbral drugega. Jedi se z roko ne dotikaj, izjema je kruh, pecivo, sadje in kot je že omenjeno ribe in kosi perutnine.

Ko jemlješ, pazi, da ne vzameš preveč, da ne bo sosedom zmanjkalo. Nikakor ni lepo, če pri jedi čmokaš, škrtas ali ješ z vso možno hitrostjo.

Ko si čistiš zobe, drži pred seboj prtič ali vsaj roko in opravi to neprijetnost čimprej. Med tem ne čmokaj in ne tleskaj z jezikom. Valjati zobotrebec po ustih je izredno neokusno. Če se ti kolca, popij z majhnimi požirki malo vode, vina ali kake druge pijače, ki jo imaš pri roki (to pa ne velja za žgane pijače). Ob nazdravljanju trkaj le, če trkajo tudi drugi, sicer pa se ne vsiljuj in ne pritrkuj venomer.

Ribe ješ tako, da z vilicami ali nožem in vilicami ribo razpoloviš, izluščiš vso srednjo kost in jo položiš na rob krožnika. Glavo seveda tudi odstraniš. Nato z vilicami, ki jih držiš v desni roki, trgaš posamezne koščke ribe in sproti zauživaš.

(Nadaljevanje)

Pol leta je preteklo v nedopovedljivih mukah, preden se je puščavnik spet obrnil na starca. Druga prošnja je starca še bolj presenetila. Asket ga je prosil, naj mu iz mesta prinese prašek Aragac proti stenicam. Pa tudi Aragac ni pomagal. Stenice so se nenavadno naglo razmnožile. Trdno asketovo zdravje, ki ga ni mogel zlomiti dvajsetletni post, se je silno poslabšalo. Življenje je postalo pasje, obupno. Krsta se je asketu začela zdeti zoprna in neudobna. Ponoči je po kmetovem nasvetu stenice smodil s trsko.

Poskusil je poslednje sredstvo: izdelek bratov Glik, rdečkasto tekočino, ki je dišala po gnilih breskvah, z imenom Stenin. Pa tudi to ni pomagalo. Položaj se je slabšal. Dve leti po začetku velikega boja je puščavnik slučajno zapažil, da je razmišljanje o smislu življenja čisto opustil, ker se je noč in dan ukvarjal s pobijanjem stenice.

Tedaj je sprevidel, da se je zmotil. Življenje je bilo temno in skrivnostno ko pred petindvajsetimi leti. Nemiru življenja se mu ni posrečilo uiti. Izkazalo se je, da ni moč živeti s telesom na zemlji, z dušo pa v nebesih.

Tedaj je starec vstal in urno odšel iz kočje. Stal je sredi temne hoste. Bila je rana, suha jesen. Pri sami kočji je pribodla na dan cela družina gob. Neznanica ptica je sedela na vejici in samotno prepevala. Zaslišal se je ropot vlaka. Zemlja je zadrgetala. Življenje je bilo

ILF IN PETROV

Dvanajst stolov

27

čudovito. Starec je brez pomišljanja stopal dalje.

Zdaj služi za kočijaža v konjarnici moskovskega občinskega gospodarstva. Ko je povedal Hipolitu to navdse poučno zgodbo, si je Ostap očistil z rokavom sukniča malinjerdeče čevlje, zabrlizgal na prste in odšel.

Proti jutru se je priklatil v sobo, se sezul, postavil obutev na nočno omario, začel božati bleščeče se usnje in z nežno strastjo nagovarjati čevlje:

»Moji mali prijatelji!«

»Kje pa ste bili?« je vprašal predramljeni Hipolit Matvejevič.

»Pri vdovi,« je zamolklo odgovoril Ostap.

»No?«

Hipolit se je oprl na roko.

»Pa se boste oženili z njo?«

Ostapove oči so se zaiskrile.

»Zdaj se kot pošten človek že moram.«

Hipolit Matvejevič je zmeden hrknul. »Vročekrvna ženska,« je razlagal Ostap. »pesnikov sen. Provincialna neposrednost. V glavnem mestu takšnih žrebic že davno ni več, na podeželju pa jih je tu in tam še srečati.«

»Kdaj pa bo svatba?«

»Pojutrišnjem. Jutri ni mogoče: prvi maj je, vse je zaprto.«

»Kako pa bo z najino zadevo? Vi se boste oženili... Morebiti bova morala v Moskvo.«

»No, le čemu se vznemirjate? Seja se nadaljuje.«

»Pa žena?«

»Žena? Brillantna vdova? Deveta skrb! Nenadni odhod na poziv iz glavnega mesta. Majhno poročilo Malemu svetu ljudskih komisarjev. Poslovilni prizor in ocvrto pišče za na pot. Odpotovala bova z vsem komfortom. Spite! Jutri imava prost dan!«

Trinajsto poglavje

DIHAJTE GLOBOKO: RAZBURJENI STE!

Prvega maja zjutraj je Viktor Mihajlovič Polesov, gnan od običajne žeje po uveljavljanju, skočil na ulico in krenil proti središču mesta. Sprva njegovi vsestranski talenti niso mogli najti sebi

primerne zaposlitve, ker je bilo ljudi še malo in so bile praznične tribune, ki so jih varovali miličniki na konjih, še prazne. Toda okoli devete ure so na raznih koncih mesta jele gosti, hropsti in piskati godbe. Skozi hišna vrata so prihiteli gospodinje.

Vrsta muzikantov z mehкими, nepri-vzdignjenimi ovratniki se je kdo ve kako vrinila v sredino sprevoda železničarjev; bila je na poti in vse zmedla.

Tovornjak, na katerem je bila zelena, iz vezanih plošč narejena lokomotiva serije »Š«, se je kar naprej zaletaval v muzikante. Pri tem so na sužnje oboe in flavte prav iz trebuha lokomotive gremeli kriki:

»Kje je vaš vodja? Kako da kolovratite po Rdečearmejski? Ne vidite, da ste se vrinili in ste zastavili pot?«

Tedaj se je na nesrečo muzikantov vmešal Viktor Mihajlovič.

»Seveda, vi morate sem, v stransko ulico, zaviti morate! Še praznika niso zmožni organizirati!« se je trgal Polesov. »Semkaj! Semkaj! Čudovita zagovajenost!«

Tovornjaki stargorodske občinske uprave in tovarne mlevskih izdelkov so razvažali otroke. Najmlajši so stali ob robu avtomobila, večji pa na sredini. Mladoletna vojska je mahala s papirnati zastavicami in se veselila do onemoglosti.

Pionirski bobni so ropotali. Gojenci predvojaške vzgoje so napenjali prsi in

se trudili stopati v korak. Ljudi se je kar trlo, bilo je hrupno in vroče. Vsak hip so obstali pa se spet pomaknili dalje. Da bi si skrajšali čas v zastojih, so metali kvišku starce in aktiviste. Starci so po žensko stokali. Aktivisti so leteli molče, z resnimi obrazi. V neki veseli vrsti so imeli Viktorja Mihajloviča, ki se je prebijal na drugo stran, za reditelja, pa so jeli metati v zrak še njega. Polesov je brcal ko pajac.

Nesli so karikature angleškega ministra Chamberlaina. Delavec s čudovito razvitimi mišicami ga je tolkel s papirnatim kladivom po glavi. Na avtomobilu so se pripeljali mimo trije komso-molci v fraku in belih rokavičah. Zmeden so pogledovali na množicah.

»Vaska!« so kričali s hodnika. »Buržu! Vrzi proč naramnice!«

Deklice so pele. V množici uslužben-cev socialnega skrbstva je stopal Al-hen z velikim rdečim trakom na prsih in zamišljeno brundal:

»Od tajg do angleškega morja
Rdeči armadi enake ni.«

Športniki so na povelje skandirali nekaj nerazumljivega.

Vse je šlo, se vozilo in korakalo k novi tramvajski remizi, iz katere je imel priti prvi voz stargorodske električne cestne železnice.

Nihče ni prav vedel, kdaj so se začela dela za stargorodski tramvaj.

Sorva so hoteli tramvajski promet odpreti za devetletnico oktobrske revolucije, toda tovarna tramvajskih voz letih ni poslala ob roku. Tako so morali otvoritev preložiti do prvega maja. Tega dne je bilo prav vse končano.

Delničarji so skupaj z manifestanti lagodno prispeli do Gosišča. Tamkaj se je zbral ves Stargorod. Novo poslojje remize je bilo obleteno s smrekovimi vencji, zastave so vihrale, veter se je igral z gesli. Miličnik na konju je preganjal sladoledarja, ki je kdo ve kako začel na prazni prostor, obdan s tramvajarji. Med dvema vhodoma v remizo se je vzdigovala lahkotna, še prazna tribuna z zvočnikom.

BRANKO ČOPIĆ:

Oslovska leta

Nekaj minut za Bobom je preko dvorišča prišel Baja. Previden in mrk je brž pogledal na levo in desno, pa hitro smuknil med sončnice naravnost za Bobom Pujsom.

— Le kaj bo iz vsega tega? — sem se čudil. — Za gotovo buške, če je Baja tak, — prepričan pribije De-De-Ha.

— Tudi jaz tako mislim, brate sladki, — po-božno potrdi Hamid Rus.

— Zdaj pa pojdimo med sončnice in počakajmo slavni povratek obeh junakov, — nas je povabil Ranko Mandić. — Tam vam bova razložila, kaj sva skuhalo Bobu Petelinčku.

Skrili smo se globoko med sončnice prav tam, kjer sta se morala vrniti Bobo in Baja, če sta res krenila proti Zorinemu vrtu. Tu sta nam brata Mandića razkrila svoj bojni načrt.

Ko je Branko Mandić prišel od Zore, je povedal Bobu, da ga deklica čaka ob petih pod orehom v svojem vrtu. Povedal mu je tudi, da Zora sovraži Baja kot vraga, in če se ji hoče prikupiti, naj meče v Baja polena in kamenje, naj mu reče, da je bedast, grd in v konjskih letih.

— Vse to mu bom rekel od srca, — je veselo obljubil Bobo. — Je dosti spraševala po meni?

— Celi dve uri me je gnjavila, — se zlaže Branko. — Še pritisnila mi je eno, ko sem dejal, da nisi najlepši v našem internatu.

Ko sta brata Boba tako razvnela, sta poiskala Baja in mu povedala, da Bobo Pujs že dolgo obletava Zoro Kutnić in ga neusmiljeno črni. Če jima, sta rekla, ne verjame, naj danes okrog petih popoldne naskrivaj stopi za Bobom Pujsom, pa se bo na lastne oči prepričal, kaj in kako.

— Ko ga zgrabim, ga oderem ko mačka! — je grozil Baja in stisnil kviht v žepu.

— Bolje, če ga samo zastrašiš, mi pa se bomo že maščevali njegovemu zaščitniku Smrdonju in njegovi črni knjigi.

— Res, to ti je misel, — se zdrami Baja, — jaz sem pa na črno knjigo že čisto pozabil.

In tako je, brž ko se je Bobo odpravil na sestanek z Zoro, Baja skrivaj krenil za njim. In mi smo ju videli, ko sta se zgubila med sončnicami.

Tamkaj na bojišču pa se je, medtem ko smo v zasedi čakali na povratek naših junakov, dogajalo tole:

Baja se je po vseh štirih prikradel v koprive ob vrtni ograji v trenutku, ko se je začel razgovor med Zoro in Bobom. Prvo, kar je čul, je bil srebrni smeh razposajenega dekletca:

— Hi hi hi hi, kaj praviš, kakšen da je Bajev nos?

— Kot paprika, — je regljal mali podlež. Baja, ležeč v zasedi, je potipal nos in zasikal:

— Kako ta pes laže. Za tole mi bo plačal.

— Res je, čista resnica, — se pridruša Bobo.

— Kot paprika, in sveti se, in škriplje, če z njim pomigaš na levo in desno.

— Hi, hi, pa kako veš, da škriplje? —

— Kaj jaz? — se je junačil Bobo. — Ze stokrat sem se prepričal o tem. Tepem ga ko kravo v detelji.

— Jaj, kaj ne poveš! — je Zora vsa očarana. — Pa tako močan je videti.

— Kaj on? — je porogljivo nadaljeval Bobo. — Čisto navadna vreča fižola je, pa strahopeten, pa neumen, pravi pravcati svinjski konj.

— Pa ja ne? — je vzkliknila Zora.

— Joi, kako bo nekdo danes tepen, razčvetven, sesekljan v drobne kose! — zagode Baja in besen mečka v pesti cel šop kopriv, ne da bi čutil pekočo bolečino.

— In samo enkrat na teden si umiva noge! — melje mali nepridiprav.

— Pravi konjski prasec je!

— Kako enkrat, ko pa si jih dvakrat! — se je v sebi uprl Baja.

— Praviho, da pisari dekletom sladka pi-semca, — je pripomnila Zora, ki je že bila dobila od Baja pismo, napisano na podstrešju.

— O angel varuh! — je zamolklo vzkliknil Baja. — Ko bi vedela, kakšen kos slanine sem bil dal za tisto milo pisemce.

— Ga morda ljubiš? — se zresni Bobo Pujs.

— Hi hi, mar mi je! — se spači deklica. — Saj je tak ko bihaška Kula. Strah me je, kadar ga vidim.

— Jaz sem Kula, ti pa si koza! — je besno siknil Baja.

OBISK NA OBČINSKEM SODIŠČU KOČEVJE

Vedno več ljudi pred sodiščem

Do 15. junija letos je občinsko sodišče obravnavalo 165 kazenskih zadev, oziroma 61 več kot v istem obdobju lani. V nadaljnjem delu članka bomo obravnavali najprej tri skupine kaznivih dejanj (ogrožanje javnega prometa, zoper življenje in delo ter zoper čast in dobro ime), ki poleg ostalih spadajo v pristojnost tega oddelka. Ob priliki pa vam bomo skušali prikazati še problematiko civilnega ter nespornega in izvršilnega oddelka sodišča.

POGOSTI VZROK NESREČ PIJANI ŠOFERJI

Z naraščanjem prometa narašča tudi število prometnih zadev, ki jih obravnava sodišče. Do petnajstega junija letos je občinsko sodišče obravnavalo 6 prometnih zadev, v istem obdobju lani pa 5. Porast je malenkosten, vendar moramo upoštevati, da občinsko sodišče obravnava le prestopke, ki se končajo z manjšo materialno škodo ali lahko poškodbo, medtem ko obravnava vse ostale okolišnice sodišče.

TRI NESRECE, KI JIM JE BOTROVAL ALKOHOL

J. M. iz Goriče vasi je delal 25. februarja letos po Kočevju reklamo za ribniški karneval. Pri tem je malo preveč pil in je, ko

Nova ustava SFRJ navaša tudi nove funkcije sodišča, ki se kažejo predvsem v spremljanju in proučevanju družbenih odnosov ter pojavov in dajanju predlogov za preprečevanje družbi nevarnih ter škodljivih pojavov. Sodišče ima tudi pravico in dolžnost obveščati občinsko skupščino o svojem delu in problemih. Sodišče je dobilo torej poleg pravice odločanja v civilnih, kazenskih, upravnih in nespornih zadevah še nove funkcije. V skladu z novimi ustavnimi določili je tudi naloga teka, da hralce informira o delu in problemih sodišča. Obiskali smo občinsko sodišče in se na kazenskem oddelku v razgovoru s sodnikom Francem Godešom, upraviteljem tega oddelka, pozanimali za čelo in probleme z njegovega področja.

se je vračal proti Ribnici, pri mostu v Goriči vasi izgubil oblast nad vozilom, podrl pešca Jožeta Campo in se nato z avtom še zaletel v občestni kamen. Poškodovanega pešca je pustil na cesti. Sodišče ga je ob upoštevanju obtežljivih in olajševalnih okoliščin obsodilo za ogrožanje javnega prometa iz malomarnosti na 50 tisoč din denarne kazni in plačilo še nekaterih stroškov, ki so narasli na približno 40.000 din. M. K. iz Borejcev pri Mariboru je 28. avgusta lani vzel na veselici v Goriči vasi tuj moped in z njim peljal v Ribnico in nazaj. Ob povratku v Goriči vasi ni speljal ovinka in padel z vozilom in sopotnikom J. F. pod most. Voznik je bil vinjen, na sodišče pa so ga morali pripeljati prisilno, ker se vabilom ni odzval. Obsojen je bil na 3 mesece zapore, pogoj-

no za 2 leti in da se mu v naslednjih dveh letih ne sme izdati vozniško dovoljenje ter še na povrnitev škode.

Traktorist V. P. je lani trčil na nezavarovanem železniškem prelatu pri Stari cerkvi v vlak. Zvečer pred nesrečo je spil po svoji izjavi liter vina, na dan nesreče pa še eno žganje, razen tega ni imel za javni promet sposobno vozilo. Obsojen je bil na 20.000 dinarjev denarne kazni.

KOLIKO ALKOHOLA JE NEVARNO ZA ŠOFERJE?

Vzporedno z naraščanjem vozil narašča tudi število prometnih prestopkov. Posredovali smo vam 3 pravnomočno rešene zadeve, ki jih je obravnavalo občinsko sodišče letos. Za vse tri primere lahko trdimo, da so bile nesreče v nemali meri posledica uživanja alkohola. Za poklicne voznike določa odredba o cestnem prometu SRS, »da morajo biti ob nastopu

lahko izreče ne samo varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja, ampak tudi prepoved izdaje vozniškega dovoljenja, kar pomeni, da tak kršilec v prihodnje za določeno dobo (1 do 5 let) po prestani kazni ali od pravnomočnosti sodbe ne more prejeti vozniškega dovoljenja. Kazenski zakonik pa predvideva tudi prepoved opravljanja poklica, zato je pri poklicnih šoferjih potrebno presoditi, če ne bi z odvzecom vozniškega dovoljenja hkrati prepovedali tudi opravljanje šoferski poklic za določeno dobo.

OBRAČUNAVANJE Z NOZI

Do 15. junija letos je občinsko sodišče v Kočevju obravnavalo 28 kaznivih dejanj zoper življenje in telo (lahkih telesnih poškodb), v istem obdobju lani pa le 14 ali kar polovico manj. Kakor pri prometnih prestopkih tako je tudi pra kaznivih dejanjih zoper življenje in telo pogost vzrok alko-

NA SODIŠČU...

službe trezni, med službo pa ne smejo uživati alkoholnih pijač. Vinjeni ljudje pa ne smejo upravljati niti vprežnega voza in ne voziti s kolesom.

Najvišja dopustna mera alkohola v krvi, ki še omogoča kolikor toliko varno upravljanje motornega vozila, je 0,5 promila, dokazano pa je, da lahko nastanejo občutne motnje že od 0,2 promila navzgor. Popolnoma nesposoben za vožnjo pa je človek, ko ima v krvi 1,5 promila alkohola.

Za 1 promil alkohola v krvi je potrebno, da spi 70 kg težak človek 1,5 del žganja, 6 del vina ali 1,5 l piva. Seveda na vpliva na višjo koncentracijo alkohola v krvi še naglo pitje, prazen želodec in ostale telesne posebnosti. Se pravi, da že pol litra vina visoko preseže sicer v neki meri dovoljeno najnižjo koncentracijo (0,5 promila) alkohola v krvi. Iz naših praktičnih primerov pa je razvidno, da so obdolženci popili celo mnogo več.

ZARADI VARNOSTI STROZJE KAZNI

Zaradi varnosti državljanov na cesti se bodo kazni za prometne prestopke v bodoče še zaostriale, kar pa je potrebno tudi zaradi naraščanja prometa (število motornih vozil, nova cesta). Po noveliranem kaz. zakoniku sodišče

hoj. Iz primerov, ki jih je letos že obravnavalo kočevsko sodišče, vidimo, da je v gostilnah prišlo večkrat do preteпов z noži in drugimi sredstvi, s katerimi se lahko človeka hudo poškoduje.

DVAKRAT Z NOZEM IN STEKLENINO

A. Z., rojen 1924, zidar brez zaposlitve, je januarja letos očitno vinjen dvakrat zabol del v Ljudski restavraciji Kočevje M. J. (na levo stran prsi in v levo ramo). Samo slučaju se je zahvaliti, da ni prišlo do smrtno nevarnih posledic. Obsojen je bil na 5 mesecev zapore, s čimer je hotelo sodišče vplivati na disciplino posameznikov in množice.

M. Z., mizar pri Komunalni, je proti koncu lanskega leta v gostilni v Klinji vasi dvakrat zabol del v hrbet z lovskim nožem P. V. Obsojen je bil na mesec dni zapore, ker doslej še ni bil kaznovan in ker poškodba ni pustila hujših posledic.

Sredi lanskega leta, menda prav na dan šoferjev, sta se na veselici stepla C. M. in V. V. Sodišče je oba spoznalo za kriva, ker sta drug drugega poškodovala z 2 del kozarcem oziroma steklenico. Prvi, ki je bil v zadnjih nekaj letih že dvakrat kaznovan zaradi prizadejanih lahkih telesnih poškodb, na 3 mesece zapore, drugi pa na mesec dni zapore,

pogojno za eno leto, ker doslej še ni bil kaznovan.

GOSTIŠČA SO GOSTE IN NE ZA PRETEPAČE

Iz navedenih primerov se vidi, da se lahko sicer vesela družba zaradi preveč popitega alkohola sprevrže v pretepače, pri čemer jo ta ali oni (včasih tudi nedolžni) manj ali huje skupi. Pretepi se končajo seveda tudi hujše, kot smo navedli, vendar te primere obravnava okolišnice v Ljubljani. Pretepi oziroma kazniva dejanja zoper življenje in telo so na Kočevskem pogosti. Nujno bo varnostne ukrepe in kazni še poostri, ker bomo le tako lahko zagotovili normalno uporabo gostinskih lokalov. Žalostno je, da celo v centru Kočevja v kavarni pride do takih izgredov, da je gostinsko podjetje celo ukinilo plesne zabave. Nedvomno je naloga ne samo sodišča, ampak tudi drugih organov, družbenih organizacij in posameznikov, da si prizadevajo za čim kulturnejšo uporabo gostinskih lokalov, saj jih nimamo za izravnavanje medsebojnih sporov, ampak za razvedrilo in oddih.

»TI SI SMRKAVEC«

Tudi število žalitev oziroma kaznivih dejanj zoper čast in dobro ime, ki jih je obravnavalo občinsko sodišče v Kočevju, je letos občutno poraslo. Do 15. junija letos je sodišče obravnavalo 91 takih zadev, v istem obdobju lani pa kar 40 manj.

Ljudje včasih že za vsako navadno žalilko pohite na sodišče. Zgodilo se je, da so bili zaradi živliivke obdolženi vsi bratje in sestre, češ da so možu nečakinje dejali »smrkavec«. Predhodni kazenski postopek (ki ga sodišče po novem lahko opravi tako, da pokliče na narok samo sporne stranke brez prič ter skuša tako zadevo razčistiti in morda tudi stranke poravnati) pa je pokazal, da je bila tožba v glavnem vzrok nekaterih premoženjskih nesoglasij in da se oškodovanec ni čutil toliko prizadetega pri časti, ampak je hotel porabiti tožbo za rešitev vseh mogočih gospodarskih in premoženjskih zadev.

Trenutno ima sodišče tudi 3 zadeve, v katerih je skupno združenih 13 tožb in nasprotnih tožb. Stranke, ki so v začetku nastopale le kot zasebni tožilci ali le kot priče, nastopajo zdaj v trojnih vlogah in so hkrati tožilci, obdolženci in priče.

Ustavna določila in kazenski zakonik res dopuščata obrambe časti posameznega državljana, vendar se v več primerih izkaže, da bi neštete spore lahko poravnali prizadeji stranki sami, nekatere pa v okviru hišnega sveta. Sodišča se vedno trudijo, da spriti stranki poravnajo, saj se tako doseže skoro vedno zboljšanje medsebojnih odnosov, medtem ko obsodba ene ali obeh strank običajno še razpiha pravdarske težnje oziroma željo po maščevanju.

Praksa je pokazala, da zadeve s področja žalitev zelo uspešno rešujejo tudi poravnalni sveti. Prav zaradi tega je nujno delo poravnalnih svetov še poživiti in jim vsestransko pomagati. V interesu spritih strank je namreč, da spor mirno izgledajo same, ali v okviru hišnega sveta oziroma poravnalnega sveta, s tem pa se občutno razbremene dela tudi sodišča. (J. p.)

Med kočevskimi čebeličarji

Ze na vratih me je sprejel živ-zav; potrkal sem in se znašel v njihovem svetu. V svetu Sneguljčice in palčkov, povodnega moža, Janka in Metke ter ne nazadnje v svetu sanj o avtomobilih, avionih in drugih podobnih stvarih. Sedel sem na majhne, prikupne stolčke in pogovor z upravnico vrtca Čebelica tov. Pavlo Vidmar se je pričel.

Vsi trije vrtci, ki jih imajo v Kočevju, so pod upravo stanovanjske skupnosti Kočevje. V vrtcu Čebelica je vpisanih 90 otrok, od katerih ga obiskuje 65. Imajo tudi nekaj šolarjev, ki opravljajo vse domače naloge v vrtcu in so med najboljšimi v šoli. Le eden od njih je bil v preteklem šolskem letu dober, ostali pa so bili prav dobri in odlični. Delo v vrtcu poteka po mesečnem programu, ki je sestavljen iz dnevnega reda. V njem mladi nadebudneži izdelujejo razne stvari, od preprostih hišic iz škatel pa vse do skoraj že umetelno izdelanih predmetov. Prav to njihovo delo so pokazali tudi na svoji zadnji razstavi, ki je bila v prostorih vrtca 29. in 30. junija in katero si je ogledalo mnogo ljudi. Ta razstava nam je prikazala celotno dejavnost naših najmlajših in zavzetost njihovih vzgojiteljic za njihovo delo. Na njej smo lahko opazili izdelke, ki nas lahko samo presenečajo, hkrati pa nas popeljejo v svet otrokove domišljije ter njegove spretnosti prenosa dojemanja sveta okrog sebe in ne

nazadnje tudi občutkov njihove psihe, kar poskušajo realizirati na otroški, svojski način. Pajaci, razne risbe, skoraj že umetelno izdelani obeski, nam dajo čutiti, da je delo v vrtcu pravilno usmerjeno. V njem vidimo igro povezano s koristnim in pravilno usmerjenim delom.

Primerne delu malčkov so tudi pohvale obiskovalcev razstave. Neka obiskovalka je napisala: »Razstava je zelo lepa in izraža uspeh dela otrok, kar pa daje posebno priznanje vzgojiteljskemu osebju.«

Tudi starši otrok so z delom vrtca zelo zadovoljni, saj vedo, da so njihovi otroci v času, ko so oni v službi, v varnih rokah. Mamic, ki imajo opravke v mestu, lahko pripeljejo svoje malčke v vrtce samo za določen čas in plačajo za to 50 dinarjev na uro. Vendar smo iz razgovora s tov. Vidmarjevo povzeli, da bo potrebno še mnogo stvari, da bo vrtce tak kot bi moral biti. Zlasti bi bilo nujno, da bi čimprej dobili pesek za igrišče, potrebno bi tudi bilo, da bi zgradili na vrtu majhno uto, v kateri bi se otroci zadrževali v poletnih dneh. Pa tudi stavba sama je potrebna pleskanja in drugih popravil.

Toda te stvari ne ovirajo vzdušja v vrtcu, v njegovih prostorih vedno odmevata smeh in dobra volja, vedno je živo in prijetno kot v pravem panju delavnih čebelic.

M. Maté

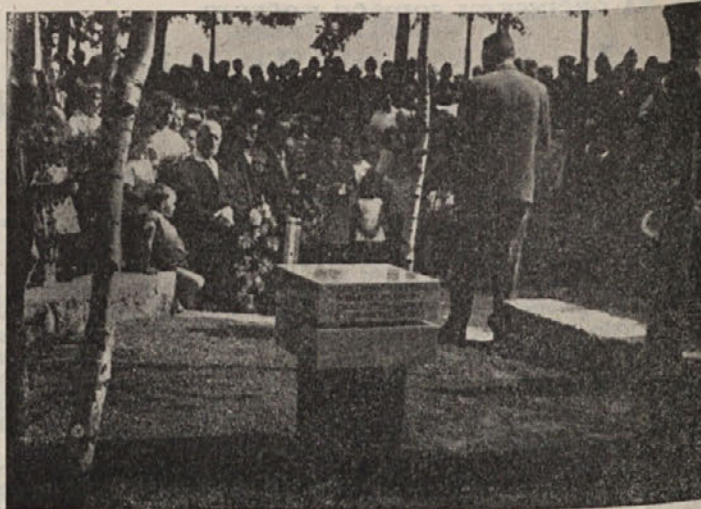
Življenjski jubilej Marije Smoletove

Danes obhaja 75-letnico Marija Smole, upokojena babica v Kočevju. Rodila se je 12. julija 1888 v Črnomlju, v družini mizarskega mojstra Kristofa. Pri hiši je bilo 6 otrok, zato se je že zgodaj pojavila skrb, kam z doraščajočimi sinovi in hčerami. Bilo ji je komaj 15 let, ko ji je v Ameriki živeči brat poslal plačano ladijsko vozovnico, da bi prišla za njim. Mlada sestra je bila sicer korajžen deklič, vendar se je zbala vožnje čez veliko lužo, zato je raje šla k sorodnikom v Kranj, da bi

mladosti. Žal pa so se na njihov zakon kmalu zgrnili temni oblaki: prišla je prva svetovna vojna in mož je moral v vojak. Kot mnoge druge matere je tudi ona ostala sama z otroci. Da bi lahko skrbela za svoje otroke, se je že sredi vojne, leta 1917, odločila, da si bo izbrala samostojen poklic. Odšla je v šolo za babice v Ljubljano, kjer je še istega leta diplomirala, takoj nato pa tudi že začela opravljati v Kočevju poklic babice. Kako pravilno je ravnala, se je videlo ob koncu vojne! Mož se je sicer vrnil, vendar je bil bolan in je ostal bolehen vse do svoje smrti leta 1932.

Družina Smoletova je bila vedno zavedno slovenska, v njej je vladal napreden duh, kar v tedanjem nemškem Kočevju ni bilo posebno lahko! Oče Franc je bil med ustanovitelji naprednega telovadnega društva »Sokol«, bil je tudi odbornik Mestne občine in Obrtne zadruga. Enakega mišljenja, enakega svetovnega nazora kot njen mož je bila tudi mati Marija, zato sta vzgojila tudi svoje otroke v istem duhu. Vsi njuni otroci so bili aktivni člani »Sokola«, sinova Franc in Vlado pa še znana telovadca in vaditelja ter sodelavca pri Dramatskem odseku. Zato ni bilo nič čudnega, da so se novi slovenski babici pojavile spočetka razne ovire pri izvrševanju njenega poklica, saj je bilo tedaj v Kočevju več babic-Nemk. Vendar se teh zaprek Smoletova ni ustrašila in se je kmalu povsod dobro uveljavila, tako da so jo začele celo nemške porodnice klicati k sebi.

Marija Smole je službovala v Kočevju celih 44 let. V tej dolgi dobi je pomagala okoli 1500 mladim zemljanom na svet, med katerimi je bilo precej dvojčkov. Ne

OB DNEVU BORCEV — 4. JULIJU — SO ZA VOJASNICO V RIBNICI odkrili spominsko obeležje padlim talcem. V gozdčku blizu Jorasa je italijanski okupator 17. julija 1942 ter nekaj mesecev kasneje ustrelil 12 domači-

nov-borcev za svobodo, kasneje pa še več ljudi iz okolice ter drugih krajev. Na sliki: predsednik krajevne organizacije ZB Ribnica Janez Picsek med govorom ob odkritju spomenika.

ISTI DAN OPOLDNE SO V OGENCAH pri Loškem potoku, kjer je bila 1942. leta partizanska bolnica, odkrili spominsko ploščo v spomin 16. v bolnici ubi-

tim partizanskim ranjencem. Slovesnosti se je udeležilo precej ljudi iz Loškega potoka in Ribnice. (Foto Mohar).

Prizadelo me je

Nisem malenkosten, vendar pa me zadeva, o kateri ti pišem, boli...

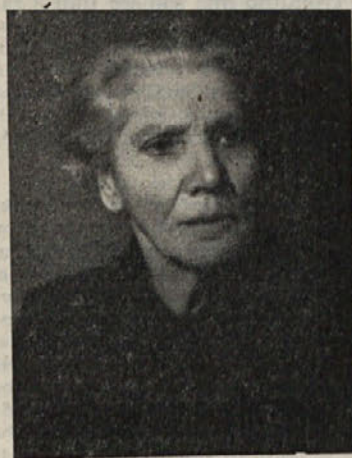
Moja žena je bila 3. julija v splošni ambulanti v Ribnici na zdravniškem pregledu pri dr. J. P. Po hitro opravljenem pregledu ji je brez povoda

omenil mojo bolezen, češ da je zaradi mene vsa moja družina in ona živčna, histerična itd...

Nisem maral svoje bolezni obešati na veliki zvon, vendar ko sem izzvan, naj povem. Zaradi prestanega trpljenja v NOV, bil sem aktiven borec, bolujem za živčno boleznijo. Zaradi tega pride včasih do živčnega napada, ki je navadno zelo hud in terja zdravniško pomoč. Tako je bilo tudi pred nekaj tedni. No, in zaradi obiska na domu, ko sem imel spet tak napad, bilo je okrog 21. ure zvečer, saj je J. P. nemara hud name, saj je pred ženo izjavil, da ne bo več prišel k meni, razen če ne bom na smrt bolan, ker da ne verjame, da sem bolan...

Menim, da je tako gledanje na starega borca nepravilno. Ne maram protekcije, hočem pa, da se ravna z menoj kot z ostalimi državljani. Menim, da sem to zaslužil. Kdor je aktivno sodeloval v težkem boju s sovražnikom, bil večkrat lačen, bos, izmučen, temu je lahko dopovedati, kje je izvor bolezni in da je živčna bolezen res bolezen, ne pa histerija, cmeravost in podobno, kot mi je bilo očitano.

Ivan Rober, Ribnica

se tam naučila nemškega jezika. V stari Avstriji se namreč v življenju ni dalo kaj prida napredovati, če nisi obvladal tega jezika.

Iz Kranja jo je pot vodila v Ljubljano, z 18. leti pa je bila že v Kočevju. Tu se je leta 1908, stara komaj 20 let, poročila s sosoblikarskim mojstrom Francetom Smoletom, rojakom iz Ihana pri Domžalah. V srečnem zakonu so se jima rodili 2 sinova in 2 hčeri, od katerih je ena umrla v zgodnji

noč, ne slabo vreme je ni oviralo, da ne bi pohitela urnih nog k postelji otročnice. Sredi zime 1956 si je, prihajajoč od porodnice, zlomila nogo, vendar je po ozdravitvi še nekaj let opravljala svoj poklic, dokler ni leta 1961 odšla v zasluženi pokoj. Med svojo dolgoletno prakso je doživela marsikaj: Ko se je vračala neke trde zimske noči iz Koprivnika, se je skoraj srečala s tulečimi volkovi. Mož porodnice, ki jo je spremljal, je imel na srečo prižgano svetilko s seboj, tako da so se volkovi luči splašili in da ni prišlo do česa hujšega. Tudi med NOB je marsikaj nosila sanitetni material v babiški torbi iz mesta našim borcem.

Marije Smoletove se spominjajo s hvaležnostjo mogoče naše matere, njene nekdanje oskrbovanke. Naši slavljenki, ki jo odlikuje dobro zdravje in vedro življenjsko razpoloženje, kličejo njeni številni znanci in prijatelji, posebno pa še oni iz »Našega omizja«: Se na mnoga zdrava leta! Iv. Ko.

Balinanje v Kočevju

Ko se je pred dobrim letom osnoval v Kočevju balinarski klub, je ta panoga športnega udejstvovanja zavzela dokaj velik razmah. Razna tekmovanja so privabila veliko ljubiteljev športnega balinanja, ki so si dali duška in prišli na svoj račun.

Letos je zaradi gradnje dvo-steznega balinišča v Gaju ob Rin-ži ta razgibanost nekoliko zamrla, vendar je sindikalna po-družnica železničarjev poskrbela,

da je za svoj praznik zgradila novo balinišče pri železniški po-staji, na katerega otvoritvi so po-leg prireditelja sodelovali tudi balinarji iz Novega mesta, Ljub-ljane in balinarskega kluba Kočev-je.

Klubska balinišče za upravno zgradbo Zidarja letos doslej ni služilo namenu, ker je v nepo-sredni bližini nastalo novo grad-bišče. Ker pa bo v nedeljo, 14. julija prvenstvo Dolenjske v bali-nanju v Kočevju, bosta ti dve igrišči tedaj oživele. Na prven-stvu bodo sodelovali balinarji iz Novega mesta, Trebnjega, Krške-

ga in Kočevja. Tekmovale bodo dvojice in pričakujemo zelo za-grizene borbe. V najbližji prihod-nosti bo otvoritev novega dvo-steznega balinišča v Gaju, na kar opozarjamo že sedaj. V septem-bru pa bo revija najboljših re-publiških balinarjev, ki bo višek doživetja za ljubitelje tega špor-ta.

Vse prireditve so posvečene proslavi letošnjega občinskega praznika in 20-letnice prvega za-sedanja slovenskega parlamenta.

Prepričani smo, da bodo vsi, ki se čutijo pripadnike te športne dejavnosti — posebno vabimo k sodelovanju mladino — napeli vse svoje sile in pomagali klub-ski upravi dostojno proslaviti in počastiti naš letošnji jubilej.

Edvard RUS

Gasilski plenum

(D. V.) — Minuli teden je bil v Ljubljani plenum Gasilske zveze Slovenije, na katerem so poleg ostalih vprašanj s področja gasilstva podrobneje in konkretno obravnavali ter razpravljali o nadaljnjem razvoju gasilstva v pogojih ustavnih določil. Referatov. Metoda Rotarja in razprava so pokazali, da bo nujno potreb- so podvzeti vse ukrepe, da se v okviru komun organizirajo enot- ne organizacije gasilstva. Ne- dvomno bo potrebno v duhu skle- pov plenuma in v zvezi s pripra- vami na bližnji V. kongres gasil- stva SR Slovenije, ki bo predvi- doma novembra, podvzeti vse te ukrepe tudi na območju kočev- ske občine.

Prve razprave o pripravah za enotne gasilske organizacije so pokazale, da se bo s prizadeva- njem in vlaganjem potrebnih fi- nančnih sredstev dalo doseči, da gasilstvo v okviru svoje dejavn- sti v prihodnje dosega še večje uspehe.

Novost v celotni organizaciji naj bi bila, da bi imela pomemb- no vlogo občinska gasilska zve- za. Po do sedaj predvidenem pro- gramu naj bi delovali trije tipi nižje organiziranih gasilskih or- ganizacijskih enot: prostovoljna gasilska društva, prostovoljna ga- silska društva, ki bi imela neka- tere elemente profesionalizma in popolnoma profesionalne gasil- ske enote, kjer bi bili dani po- goji za njihovo delovanje.

Po dosedanjih razpravah sodeč bi na območju občine Kočevje in Ribnica delovala prostovoljna ga- silska društva, ki bi bazirala na samopriskevku in prostovoljna gasilska društva, ki bi imela ne- katere elemente profesionalizma.

Uspeli izlet v neznano

Komisija za oddih in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Kočevje je v nedeljo, 7. julija, organizirala uspel izlet v neznano. Člani komisije so dolgo razmiš- ljali o rekreaciji našega delov- nega človeka in o obliki, ki bi tega pritegnila na izlete, na kate- rih bi se člani posameznih kolek- tivov spoznali med seboj ter si ob določenih težavah tudi prisko- čili na pomoč. Poleg tega pa je namen takih in podobnih izletov tudi, da ljudji odtrgajo iz gostil- niških lokalov, od kartanja in po- dobnih nezdravih pojavov.

Naslov »Izlet v neznano« so dali že iz same privlačnosti, da bi s tem pritegnili čimveč ljudi. Iz- let so naredili v tak kraj, ki ni znan vsem. Člani posameznih or- ganizacij so dobili zaprte kuverte.

V njih je v obliki hudomušnih »iz- zov« bila opisana pot, po kateri so posamezne skupine prispela na skupen cilj — k studencu pod Malo goro. Tu so organizirali raz- na tekmovanja: metanje kamna, vlečenje vrvi in iskanje cilja z zavezanimi očmi. Vmes so poskr- belili za glasbo. Po zelo nizki ceni so pripravili tudi enolončnico. Pri- rediteljem pri tem izletu ni šlo za zaslužek, temveč za tovariško srečanje med člani kolektivov.

Pri organizaciji izleta so sindi- kalnemu svetu pomagali tudi rez- zervni oficirji, vojaški invalidi in organizacija ZB. Izlet je kljub slabemu vremenu uspel, saj se ga je udeležilo okrog petsto ljudi. Za povratek v mesto so organizatorji poskrbeli prevoz z avtobusi.

-tè-

Potem ko so ribniški odlikovanci prejeli odlikovanja tov. Tita, so se v gradu še slikali — Foto Mohar

URBAN z Ribnce

Vajš, kar vesjeu s'm biu, ku s'm un' kej'd'n prebrau, d' je vaš Juož'k z'su tūd' u Ribnco in s' sposodu naše štacnarje. Vesjeu tūd' z'tu, k s'm dobiu korajžo, deb še jest kaj n'pi- sou o t'm naš'm ribnšk'm majst'. Saj znam v'nd'r tūd' jest pisat, s'm s' djau, k' s'm sje'd'm lajt hodu u prv' razred, potlaj je pa ta kruota od šule pogorajla, s'm pa njehuo. U t'm cajt' s'm se pa vseanu tūlku n'vadu pisat, d' se n' boim noben'ga št'djeranga, le tūlku te pruos'm, d' malu po- pravš' vajce. P'r vajcuh s'm biu zmjeraj b'l švo'h.

Daj, Urban, plūn' u ruoke pa kaj n'piš' z' tje naše Novi- ce, d' n' buodo zmjeraj pisal' samu o Kočjevarj'h, pa se buo prec več Ribnčanu n'ruočlu najne, pa še leun' Ribnčanje u Nemčiji buodo lohku kaj pre- bral' o domač'h kraj'h, d' se im buo kar inaku sturlu p'r src' po žjanah in puncuh, k im ih tam toku manka.

Jest b' rad, tovariš urednik, d' b' tūd' ti ankrat p'ršu k nam pa b' kaj n'pisuo, koku se imamo. Vajš, samu n' pjer te pa n' buom muogu povab't, k' ga u Ribnc' n'kjer naj. Pos- sjebnu t'krat, ku je bla taka malu majšalu. N' vajm koku tu, m'nde z'tu, k' je lifrajne s pjeram in drug'm tak'm pi- jačam preuzjela staciua, pa s' ga, k'd'r je gl'h u Ribnco p'r- šu, lohku kūpu puosuod, sa- mu u štariji ne. Potlaj pa, k'd'r s'm biu žej'n, s'm pa kar u štaciūno šu, pa še prou po- cajn' s'm piu pjer. No, zdaj k' je ratalu b'l mrzlu, ga je pa tūd' u štarijah dovol.

Zdaj k' dajlajo u Ribnc' no- vo štarijo — restauracijo, je gl'h toku kok'r b' b'la vojna. Puoka po cajle dnjeve, usak'h pjet m'nut rjovijo tam okul' kloja »og'n, mine«, potlaj pa puoka ku t'krat k smo šl' z naš'm kanuonam n'd Kočje- varje, kamn' pa leti d' je kar v'sjale, d' se zdaj še n' tista dva deci, do k'tjer'h imam z »domačo ustavo« pravico, n' upam. Jest se samu boim, kdaj bo cajla Ribnca zletajla u l'ft, potlaj pa ne buo ne nove r'stauracije ne združt' n' buo- do imajl' kaj, kar je pa še ta- nartahuje, use cūcke in turiste buodo prepuodl' z naše Ribn- ce. N'č majn ih n' buodo pre- puodl' m'sarj', k' okul' m'snic toku smrdi, k'd'r je vruoče, d' se nas bug usmil', apetit do m'sa, čpruo ga naj dost', te pa kar mine. Muja tastara, k' b' samga svjet'ga Pjetra p'r- jela z' brado in hudiča toku spucala ku staro fajfo, se je žje ankrat spraula n'd m'sar- je, pa naj n'č pomagalu. Samu z glavam' so zmajal' č's k' pa najmamo hladilniku, klaunca je pa tūd' žje stara in z'n'č.

Pa še drug'č kaj več — tuj Urban

p i š e j o ž e k

Sedaj pa vem, da intervju ni nikaka mašina ali želva, ampak čisto navadno klepetanje. To so na eni strani vprašanja, na drugi pa odgovori, vse skupaj pa je nu- do podobno raznim anketam ali testom, še najbolj pa spraševan- ju v šoli. Tako sem tudi jaz imel že precej intervjujev, ne da bi vedel, kaj je to. Tisti stric, ki je našemu atu postavljaj vpraša- nja, je tudi rekel, da ga prošji za intervju. Dragi stric urednik, kar sem se teh vprašanj in odgovo- rov zapomnil, ti jih bom napisal. Mogoče ti bo še prav prišlo...

- Štiri rotacije.
- Kaj misliš o gradnjah v Kočev-ju?
- Ne bi raje vprašal kaj druge- ga?
- Najbolj smešen dogodek v živ- ljenju?
- Ko sem otroke oblekel v do- mačo konfekcijo.
- Kdaj se bodo v trgovinah zni- žale cene?
- 1. aprila.
- Kakšne so kočevske gostilne?
- Prebeljene.
- Tvoj najbolj žalosten dan?
- Na matičnem uradu.
- Koliko časa bi še rad živel?
- Rad bi doživel še kulturne prevoz potnikov.
- Kako ocenjuješ moderne plese?
- Vprašajte mojo hči Moniko, o njej pa tako in tako ne mislim

- nič dobrega.
- Kje boš preživel letni dopust?
- V drvarnici.
- Kako shajaš s plačo?
- Denar imam ves mesec, ra- zen zadnjih 29 ali 30 dni ne.
- Kako je založena s kmetijski- mi pridelki vaša zadruga?
- Od vseh kmetijskih kultur ima samo cement.
- Če bi bil samski, bi se še po- ročil?
- Bi, ampak samo na obroke.
- Imaš ob prostem času kakšne- ga konjička?
- Ne, imam samo kure, zaradi katerih so me sosedje že vsega prekleli.
- Si z ženo zadovoljen?
- Ali so vrata dobro zaprta?!
Po spominu napisal
Tvoj že večkrat
intervjuvanci Jožek

ta teden za vas

KOČEVJE

Kadile so: Pinter Marija, gospodinja iz Cvišlerjev 5 — deklico.

V Ljubljani so rodile: Jakšič Cecilija, delavka iz Doige vasi 44 — deklica; Krivec Malči, uslužbenka iz Kočevja, Trg 3. oktobra — dečka; Lipovec Marija iz Rapoljevega 23 — dečka; Cigoj Jelka, gospodinja iz Kočevja, Roška cesta 4 — deklica; Novak Ivanka iz Kočevja, mestni log 2 — dečka; Mesnik Marija iz Kočevja, Trg 3. oktobra 1 — dečka; Gregorc Helena iz Kočevja, Roška cesta 36 — dečka; Stajdonar Slavica iz Kočevja, Braciceva ul. 17 — deklica; Roje Jozica, uslužbenka iz Kočevja, Rožna ul. 10 — deklica.

V Novem mestu so rodile: Novak Alojzija iz Kočevja, Cankarjeva ulica 8 — deklica; Sabić Nevenka iz Roga - Zaga — deklica.

V Oguinu je rodila: Turk Anka, gospodinja iz Kočevja, Rudnik 30 — dečka.

Umri je Androjna Franc, prezučkar iz Stare cerkve 15, star 80 let.

RIBNICA

Umrla sta Henigman Marija, preuzitkarica iz Hrovače 15, stara 94 let in Malezič Anton iz Gorenje vasi 27, star 77 let.

DOLENJA VAS

Rodila je Zobec Ljudmila, gospodinja iz Prigorice 73 — deklica.

LOŠKI POTOK

Rodila je Brinšek Pavla, gospodinja s Hriba 87 — deklica.

Umrla je Kordiš Neža, socialna podpiranka iz Malega loga 39, stara 63 let.

CESTITKA

V ponedeljek, 15. julija t. l., praznuje tovariš Jože Primc, novinar in predsednik sindikalne

podružnice CZP »Kočevski tisk« Kočevje trideseti rojstni dan, priljubljenemu tovarisu in zbiratelju likovnih del se mnogo zdravim in prijaznim iskrenim kolektivnim iskarnic

CESTITKA

Dragemu ocetu Jakobu Kotniku iz Doige vasi iskreno čestitajo za njegov 21. rojstni dan in god zena in otroci z družinami, zelec mu zdravja in mnogo življenja se vrsto let. Ivaletani otroci.

CESTITKA

Dobri in skrbni zem — Anči Novak, želita za 21. pomlad vse kar si sama najbolj želi, obilo sreče in zadovoljstva ter zdravja — mala neviča ter moč čustev

PRODAM

Zaradi sentve z Ljubljanske 12 v Kočevju na Ljubljansko se prodam garazo. Informacije na upravi Novic.

SLUŽBA

V RIMU DOBITA SLUŽBO kvalificirana kunarica (zacetna plača 65.000 din, hrana in stanovanje) ter sobarica z večletno prakso (zacetna plača 50.000 din, hrana in stanovanje). Ponudbe: 110-tel BLEDE, Via Statilia 19, Roma.

FOTOAMATERJI, POZOR!

V ENEM DNEVU razvijamo filme in izdelujemo fotografije! Fotoamaterji, samo en dan in slike, ki ste jih posneli s svojim aparatom, boste imeli izdelane! Priporoča se — Fotoatelj Drago Monar, Ribnica.

IZGUBLJENO

Od kavarne do spomenika v Kočevju sem izgubila 11. julija denarnico z dokumenti. Najdite-lja prosim, da jo proti nagradi vrne na upravi Novic ali na naslov Colnar Alojzija, Roška cesta 3, Kočevje.

Filmi, ki jih bomo gledali

DREVO ŽIVLJENJA

Ameriška filmska zvezda Elisabeth Taylor (»Mačka na vroči pločevinasti strehi«) je dobila za nastop v filmu Kleopatrina milijon dolarjev honorarja!

Ameriški barvni film »Drevo življenja« so posneli po romanu ameriškega pisatelja Rossa Lockriga, ki nas v svojem delu popelje v čas državljanske vojne. Osrednji osebi v zgodbi sta Johnny in Susanna, lepota z Juga, ki z zvijačo pregovori Johnyja, da jo poroči. Kmalu Johny spozna, da je njegova žena stalno na robu živčnega zloma, ker jo neprestano preganja bojazen, da je nezakonski otrok iz zveze njenega očeta s črnsko služabnico. Susanna uvidi, da je možu uničila življenje in, da bi mu omogočila najti drevo življenja, gre v močvirje, v katerem utone. V to osrednjo zgodbo pa posegajo še stranske osebe in v nekaterih prizorih vidimo tudi oborožene spopade med zastopniki Juga in Severa. Film je lep, samo malce preveč je razvlečen in sentimental. Film »Drevo življenja« bo na sporedu v kinu Kočevje 15. in 16. julija. V glavnih vlogah nastopata Elizabeth Taylor in Montgomery Clift.

Spored RTV Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 4.05, 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

znanosti — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Po domace... — 22.15 Oddaja za naše izseljenke.

SOBOTA, 13. JULIJA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji — 9.10 Deset pianistov iz desetih dežel — 10.15 Dopoldanski pes — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.15 KN: inž. Mirko Leskošek: Nekaj sugestij iz razprav na mednarodnem kongresu v Onridu — 12.25 Domaci napravi za prijetno opolne — 13.30 V paviljonu zabavne glasbe — 14.35 Nasi poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.30 Isaac Albeniz: Iberia — simfonična suita — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 18.45 Novo v

NEDELJA, 14. JULIJA: 8.00 Mladinska radijska igra: Pevsko tekmovanje zajcev na Goljavi — 9.05 Nasi poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 1. del — 10.00 se pomnite, tovariši... — 11.05 Melodije za dober tek — 12.05 Nasi poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 11. del — 13.30 Za nas vas — 14.00 Koncert pri vas doma — 15.15 Zabavna glasba — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Stevinim zvestim poslušalcem narodnim in domačih viz »Pod ipco zeleno...« — 23.05 Zaplesimo v novi teden.

Dva mopedista in požar

KOLESAR V MOPEDISTA

4. julija ob 13.40 uri se je zgodila na cesti IV. reda proti Bukovici pri Ribnici huda prometna nesreča. Mopedist Jože Vidervol iz Ribnice 37 se je peljal z mopedom iz Ribnice, 15-letni Branko Mihelič iz Gorenje vasi pa se je peljal s kolesom iz Dan proti Ribnici. Kolesar je vozil na nepreglednem ovinku po skrajni levi strani in se zaletel v mopedista. Kolesar je dobil pretres mozganov in so nezavestnega odpeljali v ljubljansko bolnišnico. Mopedist je bil le lažje poškodovan. Na obeh vozilih je za 35.000 dinarjev škoda.

VINJEN MOPEDIST

7. julija ob 21.55 uri je prišlo na cesti II. reda Škofljica-Kočevje v Hrovači pri Ribnici do nesreče, ki jo je zakrivil Jakob Oražem, ki se je zaletel z mopedom v pešca Franca Mateta iz Gorice vasi. Pešec je šel pravilno po desni strani ceste iz Ribnice. Mopedist Oražem je prišel tudi iz iste smeri in se zaletel vanj. Mopedist je dobil poškodbe na glavi in je bil v nezavesti, pešec pa je dobil le manjše odrgnine. Materialne škode ni bilo. Oba sta bila odpeljana v zdravstveni dom Ribnica, kjer so jima

nudili zdravstveno pomoč. Mopedistu so organi LM odvzeli vozniško potrdilo. Do nesreče je prišlo zaradi vinjenosti mopedista.

POŽAR V OTAVICAH

9. julija je ob 7.30 izbruhnil požar v gospodarskem poslopju Frančiške Lovšin v Otavica 16 pri Ribnici. Pogorelo je ostrešje nleva in kleti. Požar je povzročila mačka, ki se je vnela ob kopalni peči, stekla na podstrešje in tam zanelila suho listje. Materialne škode je za okrog 500.000 din. Na kraj nesreče so hitro prhiteli gasilci, ki so z naglo intervencijo onemogočili požaru, da bi se razširil na stanovanjsko stavbo.

PRVA OTROŠKA KOLONIJA IZ PULE

je minuli četrtek prispela v Ortnek. Kljub temu, da je zaradi gradnje ceste v Ortneku marsikatera nevednost, so otroci z veseljem prišli k nam, Pravijo, da bi lepši kraj kot je Ortnek težko dobili. Želimo jim veselih, sončnih in zdravih dni med nami. Obiskali bodo vse naše znamenitosti v ribniško-kočevski turistični skupnosti, saj jih imamo kar precej. (P. V.)

COCEVJE: od 12. do 14. julija ameriški barvni film »Zena v preizkušnji«, 15. in 16. julija ameriški barvni film »Drevo življenja«, 17. in 18. julija francoski film »Ti si moje življenje«, od 19. do 21. julija jugoslovanski barvni film »Obračun«.

RUDNIK: 13. in 14. julija francoski film »Poverjenik teh žena«, 20. in 21. julija jugoslovanski film »Abeceda strahu«.

RIBNICA: 13. in 14. julija nemško-jugoslovanski film »Satan mami z ljubeznijo«, 20. in 21. julija italijanski barvni film »Gremo v San Remo«.

SODRAŽICA: 13. in 14. julija mehiški film »Nazarin«, 20. in 21. julija francoski barvni CS film »Grbavi vitezi«. Ob otvoritvi zdravstvenega doma v Sodražici 21. julija bodo ob 9. uri dopoldan predvajali domači film »Partizanski dokumenti«.

VELIKE LAŠČE: 13. in 14. julija zahodnonemški barvni film

»Pridite, Frančiška«, 20. in 21. julija zahodnonemški barvni film »Zvezda Ria«.

LOSKI POTOK: 14. julija ameriški barvni film »Obračun na Atlantiku«, 21. julija italijanski film »Rimljanka«.

DOBREPOLJE: 13. in 14. julija ameriški barvni film »Konjeniki«, 17. julija jugoslovanski film »Čudno dekle«, 20. in 21. julija ameriški barvni film »Dve ljubezni Eddyja Duchina«.

PONIKVE: 18. julija jugoslovanski film »Čudno dekle«.

BROD NA KOLPI: 13. in 14. julija jugoslovanski film »Železničar«, 20. in 21. julija ameriški film »Fantovski večer«.

PREDGRAD: 13. in 14. julija italijanski film »Izzivanje«, 20. in 21. julija ameriški barvni film »Starec in morje«.

OSILNICA: 14. julija ameriški barvni film »Mačka na vroči pločevinasti strehi«, 21. julija francoski film »Resnica«.